



Dünya ve Türkiye Ekonomisindeki Gelişmeler

Aralık 2014



Dünya

Türkiye

- ◆ Kasım ayında G-20 liderleri küresel ekonomiyi desteklemek amacıyla yeni önlemler alınması konusunda uzlaşma sağlamıştır. Söz konusu anlaşma, 2018 yılına kadar küresel ekonomiyi yaklaşık 2 trilyon USD genişletmeye yönelik gerekli adımların atılmasını kapsamaktadır.
- ◆ OECD Kasım ayında yayımladığı Ekonomik Görünüm Raporu'nda küresel ekonomik büyümeye ilişkin tahminlerinde Mayıs ayına göre aşağı yönlü revizyon yapmıştır. Kuruluş, 2014, 2015 ve 2016 yıllarında küresel ekonomik büyümenin sırasıyla %3,3, %3,7 ve %3,9 düzeyinde gerçekleşeceğini öngörmektedir.
- ◆ ABD'de daha önce %3,5 olarak açıklanan 3. çeyrek GSYH büyümesi %3,9 olarak revize edilmiştir. Büyüme verisindeki yukarı yönlü revizyona karşın, beklentileri karşılayamayan ve ekonomik aktivitedeki toparlanmanın tedrici olacağına işaret eden veri açıklamalarının ardından ABD Merkez Bankası'nın faiz artırımına gitmek için aceleci davranmayacağı yönündeki görüşlerin ağırlığını koruduğu gözlenmektedir.
- ◆ Euro Alanı'nda düşük enflasyon endişeleri etkili olmaya devam etmektedir. Kasım'da yıllık enflasyon öncü verilere göre %0,3 olmuştur. Diğer taraftan, bölgede üçüncü çeyrek büyümesi çeyreklik bazda %0,2 ile %0,1 olan piyasa beklentisinin üzerinde gerçekleşmiştir.
- ◆ Japonya ekonomisi üçüncü çeyrekte beklenmedik bir biçimde bir önceki çeyreğe göre %1,6 küçülmüştür. Böylece üst üste iki çeyrek daralan Japonya ekonomisi teknik olarak resesyona girmiştir.
- ◆ OPEC, 27 Kasım'daki toplantısında petrol arzında değişiklik yapmama kararı almıştır. Bu gelişmenin de etkisiyle petrol fiyatları 28 Kasım itibarıyla Haziran sonuna kıyasla %38 oranında düşüş kaydetmiştir.

- ◆ Sanayi üretimi yılın üçüncü çeyreğinde 2013 yılının aynı dönemine kıyasla %3,6 oranında artmıştır. Yılın ikinci çeyreğinde yıllık artış oranının %3,2 olduğu dikkate alındığında, sanayi üretiminin yılın üçüncü çeyreğinde bir miktar ivme kazandığı görülmektedir.
- ◆ Ekim ayı dış ticaret verileri, Türkiye ekonomisindeki dengelenme sürecinin devam ettiğine işaret etmektedir. Türkiye'nin başlıca ihrac pazarlarında devam eden sorunlara rağmen, Ekim ayında ihracatın yıllık bazda %7,3 arttığı görülmektedir. İhracattaki artışa karşılık iç talepte beklenen canlanmanın gerçekleşmemesine ve petrol fiyatlarındaki düşüşe bağlı olarak ithalat Ekim ayında bir önceki yılın aynı ayına kıyasla %1,5 azalmıştır.
- ◆ Cari açık Eylül ayında piyasa beklentisinin altında gerçekleşmiştir. Yılın ilk dokuz ayı itibarıyla cari açık geçtiğimiz yılın aynı döneminde kıyasla %37,2 oranında azalarak 30,9 milyar USD'ye gerilemiştir.
- ◆ Ekim ayında merkezi yönetim bütçe harcamaları yıllık bazda %12, bütçe gelirleri ise %13,8 oranında artış kaydetmiştir. Böylece, bütçe açığı geçtiğimiz yılın aynı ayındaki 3,2 milyar TL seviyesinden Ekim 2014'te 3 milyar TL seviyesine gerilemiştir.
- ◆ Kasım ayında beklentilerin altında artış kaydeden TÜFE'deki yıllık enflasyon baz etkisi nedeniyle %9,15 seviyesine yükselmiştir. Artış beklentisine karşın Kasım ayında gerileyen Yİ-ÜFE'deki yıllık enflasyon ise %8,36 ile 2014 yılının en düşük seviyesinde gerçekleşmiştir.
- ◆ TCMB, 20 Kasım'da gerçekleştirdiği Para Politikası Kurulu toplantısında 1 hafta vadeli repo ihale faiz oranını %8,25, gecelik borçlanma faiz oranını %7,5, borç verme faiz oranını da %11,25 seviyesinde bırakarak faiz oranlarında değişikliğe gitmemiştir.

İçindekiler

| | |
|--------------------|----|
| Dünya Ekonomisi | 2 |
| Türkiye Ekonomisi | 5 |
| Bankacılık Sektörü | 14 |
| Grafikler | 16 |
| Tablolar | 19 |

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem - Bölüm Müdürü
izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürlü - Birim Müdürü
alper.gurlu@isbank.com.tr

Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yrd.
hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

Kıvılcım Eraydın - Uzman
kivilcim.eraydin@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman
bora.cevik@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.
eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.
kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.
gamze.can@isbank.com.tr

Küresel büyümeye yönelik artan endişeler, G-20 toplantısının odak noktası oldu.

G-20 Liderler Zirvesi, 15-16 Kasım tarihlerinde Avusturalya'nın Brisbane şehrinde gerçekleştirilmiştir. G-20 toplantısının gündemi, güçlü bir ekonomik büyümenin teşvik edilmesi ve küresel ekonominin gelecekteki muhtemel şoklara karşı daha dirençli hale getirilmesi olarak belirlenmiştir. G-20 liderleri küresel büyüme performansına yönelik beklentilerde son dönemde gözlenen bozulmanın endişe verici olduğu konusunda fikir birliğine varmıştır. Liderler, küresel ekonomik toparlanmanın yavaş olduğu, ülkeler arasında dengesiz dağıldığı ve yeteri kadar iş imkanı yaratılmadığı yönünde değerlendirmelerde bulunmuştur. Toplantıda, 2018 yılına kadar küresel ekonomiyi yaklaşık 2 trilyon USD büyütmeyle yönelik gerekli adımların atılması konusunda uzlaşa sağlanmıştır.

OECD ara dönem "Ekonomik Görünüm Raporu"nu yayımladı.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) Kasım ayında 2014 yılının ikinci "Ekonomik Görünüm Raporu"nu yayımlamıştır. Önümüzdeki iki yıl boyunca küresel ekonomik aktivitede tedrici bir toparlanma gözleneceğine işaret eden OECD, Japonya'da büyümenin daha önce öngörülen düzeyin altında gerçekleşebileceğine, Euro Alanı'nda ise iktisadi durgunluk ile deflasyon riskine dikkat çekmiştir. OECD, ülkelerin büyüme performansları ile para politikası uygulamaları açısından belirgin ölçüde farklılaşabileceğine vurgu yapmıştır.

İngiltere ile ABD'nin Japonya ve Euro Alanı'na kıyasla daha olumlu bir ekonomik görünüm sergileyeceğini öngören OECD, gelişmekte olan ülkeler arasında Endonezya, Hindistan ve Güney Afrika'da ekonominin istikrarlı bir toparlanma sürecinde olduğunu belirtmiştir. OECD ayrıca, Rusya ekonomisinin önümüzdeki dönemde durgun bir seyir

izleyeceğini ve Çin'de ekonomik aktivitenin ivme kaybedeceğini ifade etmiştir. Bu çerçevede, küresel ekonomik büyümeye ilişkin tahminlerini Mayıs ayı tahminlerine göre aşağı yönlü revize eden OECD, küresel ekonominin bu yıl %3,3, 2015 ve 2016 yıllarında ise sırasıyla %3,7 ve %3,9 oranında büyüyeceğini öngörmüştür. OECD, Mayıs ayında %2,8 ve %4,0 olarak açıkladığı Türkiye ekonomisine ilişkin 2014 ve 2015 yılı büyüme tahminlerini ise Kasım ayı raporunda %3,0 ve %3,2 olarak belirlemiştir.

ABD ekonomisi üçüncü çeyrekte %3,9 büyüdü.

25 Kasım'da açıklanan verilere göre ABD'de daha önce %3,5 olarak açıklanan 3. çeyrek yıllık GSYH büyümesi %3,9'a revize edilmiştir. Diğer taraftan, ABD'de Kasım ayında özellikle tüketici güvenindeki bozulma dikkat çekerken, konut sektörüne yönelik verilerin de genel olarak beklentileri karşılamadığı görülmüştür. Ekim ayında tarihi düşük seviyelerde seyreden haftalık işsizlik maaşı başvurularının Kasım ayında hafif yukarı yönlü hareketi de işgücü piyasasındaki toparlanmanın bir miktar ivme kaybettiğini göstermektedir.

Büyüme verisindeki yukarı yönlü reviziyona karşın, beklentileri karşılayamayan ve ekonomik aktivitedeki toparlanmanın tedrici olacağına işaret eden veri açıklamalarının ardından, ABD Merkez Bankası'nın (Fed) faiz artırımına gitmek için aceleci davranmayacağı yönündeki görüşlerin ağırlığını koruduğu gözlenmektedir.

Euro Alanı'nda enflasyon ve ekonomik büyümeye ilişkin endişeler gündemdeki yerini koruyor.

Son dönemde Euro Alanı'nda enflasyona ve iktisadi faaliyete yönelik endişelerin derinleştiği gözlenmektedir. Ekonomik aktiviteyi desteklemeye yönelik para politikasında son dönemde atılan adımlara rağmen enflasyonun düşük düzeylerdeki seyrini sürdürdüğü ve ekonomik toparlanmanın halen istikrar kazanmadığı görülmektedir.

| OECD Tahminleri | Mayıs ayı raporuna göre değişim (% puan) | | | | | |
|----------------------------|--|------|------|------|------|------|
| | % | 2014 | 2015 | 2016 | 2014 | 2015 |
| Reel GSYH Büyümesi | | | | | | |
| Dünya | 3,3 | 3,7 | 3,9 | -0,1 | -0,2 | |
| OECD | 1,8 | 2,3 | 2,6 | -0,4 | -0,5 | |
| ABD | 2,2 | 3,1 | 3,0 | -0,4 | -0,4 | |
| Euro Alanı | 0,8 | 1,1 | 1,7 | -0,4 | -0,6 | |
| İngiltere | 3,0 | 2,7 | 2,5 | -0,2 | 0,0 | |
| Japonya | 0,4 | 0,8 | 1,0 | -0,8 | -0,4 | |
| Çin | 7,3 | 7,1 | 6,9 | -0,1 | -0,2 | |
| Türkiye | 3,0 | 3,2 | 4,0 | 0,2 | -0,8 | |
| Dünya Ticaret Hacmi | 3,0 | 4,5 | 5,5 | -1,4 | -1,6 | |

Kaynak: OECD, Reuters

Euro Alanı'nda üçüncü çeyrek büyümesinin çeyreklik bazda %0,2 ile %0,1 olan piyasa beklentisinin üzerinde gerçekleşmesi ise nispeten olumlu bir gelişme olarak kayda geçmiştir. Büyüme verileri ülkeler bazında incelendiğinde, son dönemde olumsuz veri açıklamalarının yoğunlaştığı Almanya'nın %0,1 ile beklentilere paralel büyüdüğü, Fransa'nın %0,3 ile tahminleri aşan bir performans sergilediği, İtalya'nın ise teknik olarak resesyona girdiği görülmektedir.

ECB'nin bilançosunun önümüzdeki iki yıl içerisinde 1 trilyon Euro tutarında genişlemesi bekleniyor.

Euro Alanı'nda ekonomik görünüme ilişkin endişelerin artması piyasaların Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB) alacağı kararlara odaklanmasına neden olmaktadır. ECB 6 Kasım'daki para politikası toplantısında herhangi bir değişiklik kararı almamıştır. ECB Başkanı Draghi toplantı sonrası yaptığı açıklamada, merkez bankası bilançosunun önümüzdeki iki yıl içerisinde yaklaşık 1 trilyon Euro artacağı yönündeki açıklamasını yinelemiştir.

Eylül ayında hedefe dayalı uzun vadeli refansman operasyonları çerçevesinde bankalara 83 milyar Euro tutarında fon sağlayan ECB, 20 Ekim'den itibaren gerçekleştirdiği teminatlı tahvil alımlarıyla 28 Kasım itibarıyla piyasalara toplam 17,8 milyar Euro tutarında likidite sağlamıştır. Ancak, bu adımların bilanço büyüklüğünü hedeflenen boyutta artırma konusunda yetersiz kalacağı ve yeni tedbirlere ihtiyaç duyulacağı yönündeki görüşler sıklıkla gündeme gelmektedir. Nitekim ECB Başkanı Draghi Avrupa Parlamentosu'nda 17 Kasım'da yaptığı konuşmasında, gerekli görülmesi halinde varlık alım programının kapsamına devlet tahvillerinin dahil edilmesinin de söz konusu olabileceğini belirtmiştir.

Japonya ekonomisi resesyona girdi.

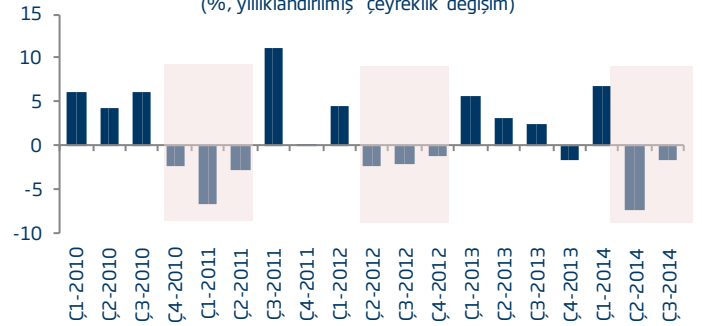
Japonya'da, Nisan ayında tüketim vergisinde yapılan artışın ekonomik aktivite üzerindeki olumsuz etkisi yılın üçüncü çeyreğinde de sürmüştür. Nitekim, Japonya'da GSYH üçüncü çeyrekte beklenmedik bir biçimde bir önceki çeyreğe göre %1,6 küçülmüştür. Böylece, üst üste iki çeyrek daralan Japonya ekonomisi teknik olarak resesyona girmiştir. Bu gelişme büyük ölçüde stoklardaki düşüşten kaynaklanırken, tüketim harcamaları ile ihracattaki hafif toparlanmanın stoklardaki azalışı telafi etmeye yetmediği görülmüştür.

Dördüncü çeyreğe ilişkin öncü verilerden Ekim ayı dış ticaret verileri ise, ülke ekonomisine ilişkin olumlu bir tablo çizmiştir. Ekim ayında ihracat yıllık bazda %9,6 ile son 8 ayın en hızlı artışını kaydederken, ithalattaki yıllık artış oranı bir önceki aya göre ivme kaybederek %2,7 olmuştur. Ekim ayında 52,4 ile son yedi ayın en yüksek seviyesinde gerçekleşen imalat sanayi PMI verisi de Kasım ayında 52 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Başbakan Shinzo Abe'nin tüketim vergisinde gerçekleştirilmesi planlanan artırımın Nisan 2017 tarihine erteleneceğini ve 2014 sonunda erken seçime gidileceğini açıklamasının da etkisiyle Kasım ayı içinde Nikkei endeksi Temmuz 2007'den bu yana en yüksek seviyesine ulaşmıştır. USD/JPY paritesinin son yedi yılın zirvesine ulaşması ise ihracat performansına yönelik olumlu beklentileri desteklemektedir.

Japonya'da Reel GSYH Büyümesi

(%, yıllıklandırılmış çeyreklik değişim)

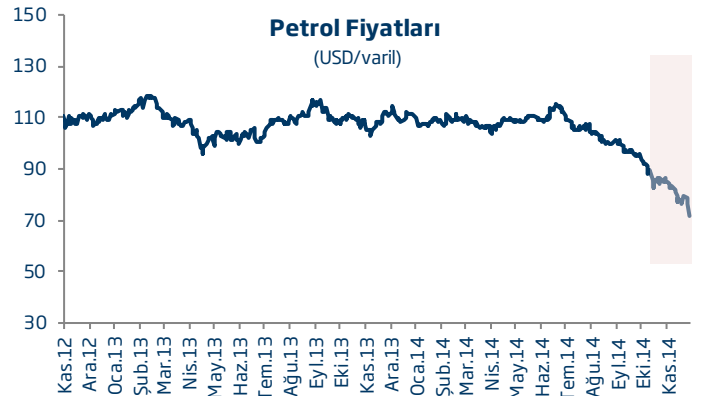


Petrol fiyatlarındaki düşüş, bazı petrol ihracatçı ülkelerine yönelik endişeleri artırdı.

Brent türü ham petrolün varil fiyatı Haziran ayında ulaştığı 115,3 USD seviyesinden %38 oranında gerileyerek 28 Kasım itibarıyla 69 USD seviyesine kadar inmiştir. Bu düşüşte özellikle uluslararası enerji kuruluşlarının önümüzdeki yıllara ilişkin petrol talebi tahminlerinde aşağı yönlü revizyona gitmesi ile Kuzey Amerika kaynaklı arz artışı öngörülerini etkili olmuştur. Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) üyesi ülkelere Suudi Arabistan ve İran gibi petrol arzında önemli ağırlığa sahip olan ülkelerin üretimlerini düşürmeyeceklerini açıklamalarının ardından OPEC'in 27 Kasım'daki toplantısında petrol üretiminde değişiklik yapmama kararı alması da petrol fiyatları üzerindeki aşağı yönlü baskıyı artırmıştır.

Petrol Fiyatları

(USD/varil)



Kaynak: Reuters

Petrol fiyatlarındaki sert düşüş, enerji ithalatçısı ülkelere yönelik beklentilerin iyileşmesini sağlarken, enerji ihracatçısı ülkelere yönelik beklentilerin önemli ölçüde bozulmasına neden olmuştur. Nitekim, başlıca enerji ihracatçısı ülkeler arasında yer alan ve jeopolitik risklerin de gündemde olduğu Rusya açısından bu durum olumsuz bir görünüme neden olmaktadır. Yapılan çeşitli tahminlere göre, Brent türü ham petrolün varil fiyatının 2015 yılında ortalama 75 USD seviyesinde gerçekleşmesi halinde Rusya ekonomisinin %2 oranında küçüleceği tahmin edilmektedir.

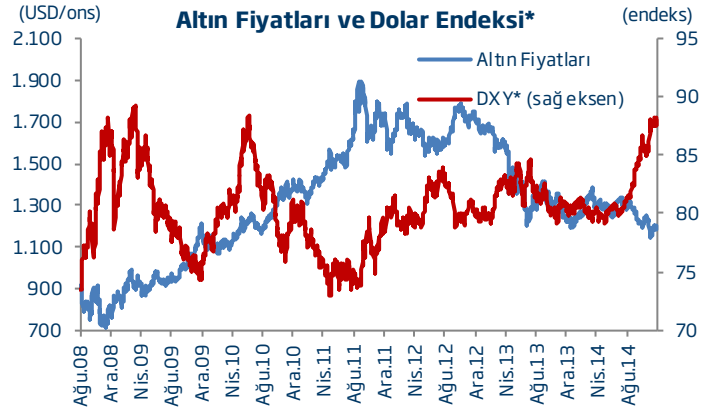
Farklı Senaryolara Göre Rusya Ekonomisine Yönelik 2015 Yılı Tahminleri*

| | Brent Türü Ham Petrol Fiyatı (USD/varil) | | |
|------------------------------|--|------|------|
| | 75 | 85 | 95 |
| GSYH Büyümesi (%) | -2,0 | -0,8 | 0,0 |
| USD/Ruble (ortalama) | 45,0 | 42,6 | 40,2 |
| Enflasyon (% , ortalama) | 8,4 | 8,0 | 7,6 |
| Kamu Bütçe Dengesi (GSYH,%) | -3,0 | -1,9 | -1,0 |
| Cari Denge (GSYH'ye oran, %) | 3,2 | 3,3 | 3,3 |

(*) J.P.Morgan tahminleridir.

EUR/USD paritesinde dalgalı seyir...

Temmuz ayından itibaren Dolar'ın uluslararası piyasalarda güçlenme eğilimine girmesi paralelinde EUR/USD paritesi 7 Kasım itibarıyla gün içinde 1,2357 ile iki yılı aşkın sürenin en düşük düzeyine gerilemiştir. Dolar'ın güç kazanmayı sürdürmesinde ABD ekonomisindeki olumlu seyrin yanı sıra ECB'nin genişleyici yöndeki para politikası uygulamaları da etkili olmuştur. İzleyen dönemde ise EUR/USD paritesi dalgalı bir seyir izlemiştir. 28 Kasım 2014 itibarıyla EUR/USD paritesi 1,2450 düzeyinde gerçekleşmiştir.



(*) ABD Doları'nın, Euro, Japon Yeni, İngiliz Sterlini, Kanada Doları, İsveç Kronu ve İsviçre Frangı'ndan oluşan kur sepetine karşı değerini gösteren endekstir.

Altın fiyatları bir miktar toparlandı.

Son aylarda Dolar'ın güçlenme eğilimine girmesinin altın talebini sınırladığı gözlenmektedir. Ekim ayında aşağı yönlü bir seyir izleyen altın fiyatları Kasım ayının ikinci haftasından itibaren bir miktar toparlanma kaydetmiştir. 7 Kasım itibarıyla 1.132 USD/ons seviyesine kadar gerileyen altın fiyatları, Rusya Merkez Bankası'nın altın rezervlerini artırdığı yönündeki haberin etkisiyle yükselerek tekrar 1.200 USD/ons düzeyinin üzerine çıkmıştır. Öte yandan, İsviçre Merkez Bankası'nın (SNB) önümüzdeki dönemdeki altın talebini belirleyecek olan düzenlemelere yönelik 30 Kasım'da İsviçre'de gerçekleştirilen referandum öncesinde altın fiyatları bir miktar gerilemiştir. 28 Kasım itibarıyla altın fiyatı 1.167 USD/ons olmuştur.

Sanayi üretimi Eylül ayında %2,2 oranında arttı.

Eylül'de takvim etkilerinden arındırılmış sanayi üretim endeksi yıllık bazda %2,2 oranında artış kaydederek beklentilere paralel bir görünüm sergilemiştir. Sanayi üretiminin yılın üçüncü çeyreğinde 2013 yılının aynı dönemine kıyasla %3,6 oranında arttığı görülmektedir. Yılın ikinci çeyreğinde yıllık artış oranının %3,2 olduğu dikkate alındığında, sanayi üretiminin yılın üçüncü çeyreğinde bir miktar ivme kazandığı görülmektedir. Nitekim, sanayi üretiminin mevsim etkilerinden arındırıldığında da bir önceki çeyreğe göre %1,5 oranında yükselmesi söz konusu toparlanmanın dönemseldir. İşaret etmektedir.

Markit'in açıkladığı verilere göre, imalat PMI endeksi Kasım ayında bir önceki aya göre 0,7 puan artış kaydederek 52,2 ile son dokuz ayın en yüksek seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu gelişimde özellikle fabrika çıkışları, yeni siparişler ve satın alma alt kalemlerindeki yükseliş etkili olmuştur. Böylece, endeks imalat sektöründe büyümeye işaret eden 50 seviyesinin üzerindeki seyrini art arda dördüncü aya taşımıştır.

Güven endekslerinde düşüş...

Kasım ayında reel kesim güven endeksi yıllık bazda 1,8 puan azalarak 102,7 seviyesinde gerçekleşmiştir. Mevsimsellikten arındırılmış endekste düşüş aylık bazda 1,4 puan olmuştur. Son 3 aya ilişkin toplam sipariş miktarı, gelecek 3 aya ilişkin üretim hacmi ve ihracat sipariş miktarı alt kalemlerinde kaydedilen düşüşler endeksteki olumsuz seyrinde etkili olmuştur. Sabit sermaye yatırım harcamaları ve genel gidişat alt kalemleri ise bu dönemde artış sergileyen kalemler olmuştur.

Tüketici güven endeksi de Kasım ayında bir önceki aya göre 1,7 puan gerilemiştir. Endeks, 68,7 ile dört yılı aşkın sürenin en düşük seviyesinde gerçekleşmiştir. Endeksin alt kalemleri incelendiğinde, gelecek 12 aylık dönemde tasarruf etme, otomobil ve konut satın alma ihtimali alt kalemlerindeki gerilemelerin genel endeksi aşağı yönlü etkilediği görülmektedir. Endeksi artış yönünde etkileyen kalemlerin başında ise tüketimin finansmanı amacıyla gelecek 3 aylık dönemde borç kullanma ihtimali gelmektedir.

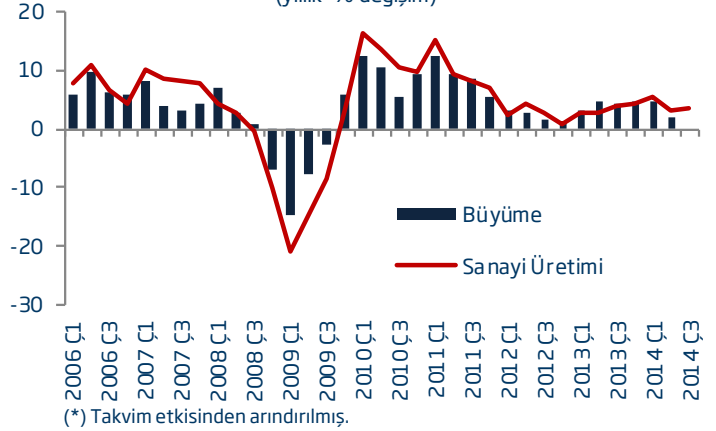
Kasım ayında %74,5 düzeyinde gerçekleşen kapasite kullanım oranındaki (KKO) yıllık gerileme art arda beşinci aya taşınmıştır. Mevsimsellikten arındırılmış verilerle bakıldığında ise, KKO'nun Temmuz ayından bu yana nispeten yatay bir seyir izlediği görülmektedir.

İşsizlik oranı yükselmeye devam ediyor.

Hanehalkı İşgücü İstatistikleri'ne göre, Türkiye genelinde işsizlik oranı Ağustos döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 1,1 puan yükselerek %10,1 seviyesine ulaşmıştır. Mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı ise Ağustos döneminde yatay bir seyir izlemiştir.

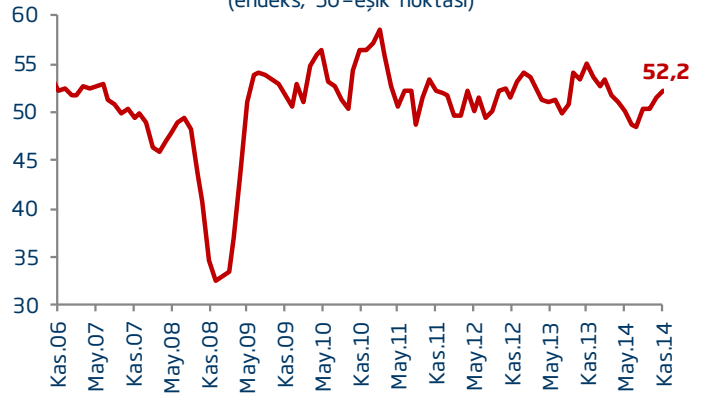
Sanayi Üretimi* ve GSYH

(yıllık % değişim)



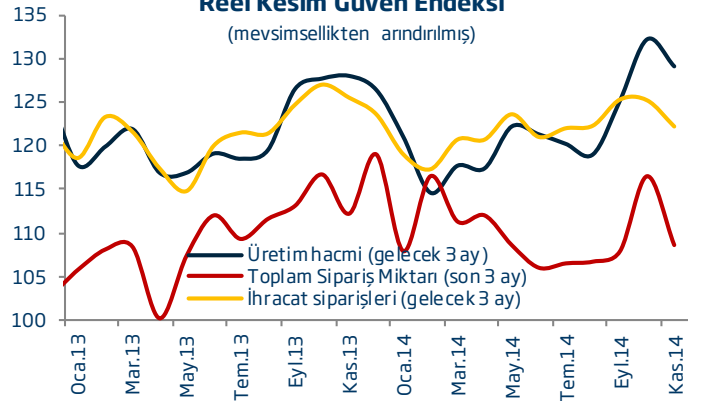
İmalat Sanayi PMI

(endeks, 50=eşik noktası)



Reel Kesim Güven Endeksi

(mevsimsellikten arındırılmış)

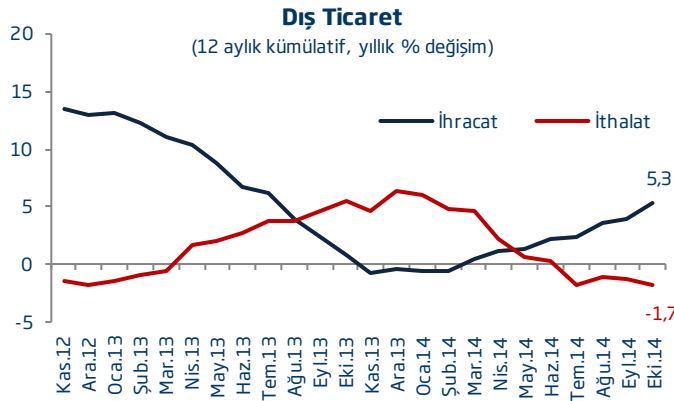


Ekim ayında ihracat %7,3 arttı, ithalat %1,5 azaldı.

Ekim ayı dış ticaret verileri, Türkiye ekonomisindeki dengelenme sürecinin devam ettiğine işaret etmektedir. Türkiye'nin başlıca ihraç pazarlarında devam eden sorunlara rağmen, Ekim ayında ihracatın bir önceki yılın aynı ayına göre %7,3 arttığı görülmektedir. Böylece, yılın ilk on ayı itibarıyla 2013 yılının aynı dönemine kıyasla ihracat artışı %5,6 olmuştur.

İhracattaki artışa karşılık, iç talepte beklenen canlanmanın henüz gerçekleşmemesine ve petrol fiyatlarındaki düşüşe bağlı olarak ithalat Ekim ayında bir önceki yılın aynı ayına kıyasla %1,5 azalmıştır. Yılın ilk on aylık dönemde ithalattaki azalma ise %3,9 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Böylece, yılın ilk on ayında dış ticaret açığı geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla %18,2 azalırken, ihracatın ithalatı karşılama oranı %60,1'den %66'ya yükselmiştir.

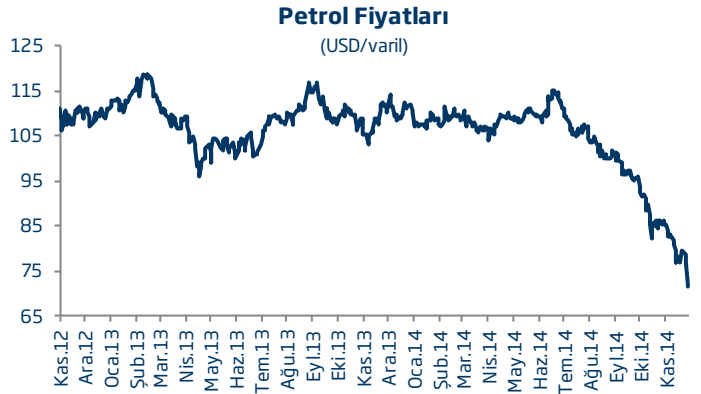


İhracatta ilk sırada otomotiv yer almaya devam ediyor.

En fazla ihracat yapılan sektörler bakıldığında, yılın ilk on ayı itibarıyla 15,1 milyar USD'ye ulaşan motorlu kara taşıtları ihracatının ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Bu sektörü kazanlar ve makineler takip ederken, örme giyim eşyası üçüncü sırada yer almıştır. Demir çelik ihracatı ise bu dönemde gerilemiştir.

Petrol fiyatlarındaki düşüşün ithalatı azaltması bekleniyor.

Türkiye'nin ithalatının yaklaşık dörtte birini oluşturan mineral yakıtlar ve yağlar ithalatı Ekim ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %3,8 oranında gerilemiştir. Yılın ilk on ayı



itibarıyla ise, söz konusu fasıldaki ithalatın geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre yatay seyrettiği görülmektedir. Global piyasalarda petrol fiyatlarındaki düşüşün son dönemde hızlanmasına bağlı olarak önümüzdeki aylarda da mineral yakıtlar ve yağlar ithalatı faturasının azalmaya devam edeceği tahmin edilmektedir.

2014 yılı boyunca dış ticaret dengesindeki daralmaya katkı veren altın ithalatındaki azalmanın Ekim ayında da devam ettiği gözlenmektedir. 2014 yılının ilk 10 ayı itibarıyla altın ithalatının büyük çoğunluğunu oluşturduğu kıymetli metaller faslında ithalat geçtiğimiz yılın aynı dönemdeki 13,8 milyar USD seviyesinden 5,3 milyar USD'ye gerilemiştir. Böylece, ilgili fasıldaki ithalatın azalması yılın ilk on ayında dış ticaret açığındaki 15,1 milyar USD'lik gerilemeye 8,4 milyar USD'lik katkı sağlamıştır.

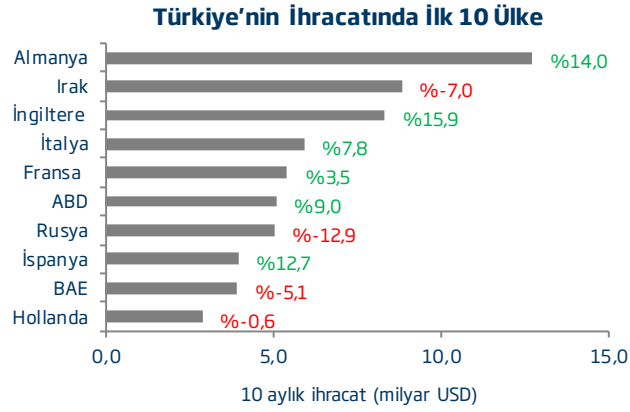
Türkiye'nin Irak ve Rusya'ya ihracatındaki daralma devam ediyor.

2013 yılı itibarıyla Türkiye'nin sırasıyla en büyük ikinci ve dördüncü ihraç pazarı olan Irak ve Rusya'ya yapılan ihracat bu ülkelerde devam eden problemlere bağlı olarak Ekim ayında da belirgin şekilde azalmıştır. Ekim ayında Türkiye'nin Irak'a ihracatı bir önceki yılın aynı ayına göre %18,2, Rusya'ya ihracatı da %20,3 azalmıştır. Yılın ilk on aylık dönemde geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla Irak ve Rusya'ya yapılan ihracattaki azalış sırasıyla %7 ve %12,9 olmuştur. 2014 yılının ilk 10 ayı itibarıyla Türkiye'nin en çok ihracat yaptığı ülkeler sıralamasında Irak halen ikinci sıradaki yerini korurken, Rusya dördüncü sıradan yedinciliğe gerilemiştir. Her iki ülkede devam eden problemlerin kısa vadede çözüme kavuşturulması olasılığının düşük olduğu

| Dış Ticaret Dengesi | (milyar USD) | | | | | |
|----------------------------|--------------|-------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| | Ekim | | Değişim (%) | Ocak-Ekim | | Değişim (%) |
| | 2013 | 2014 | | 2013 | 2014 | |
| İhracat | 12,1 | 12,9 | 7,3 | 124,4 | 131,4 | 5,6 |
| İthalat | 19,5 | 19,2 | -1,5 | 207,1 | 199,0 | -3,9 |
| Dış Ticaret Dengesi | -7,4 | -6,3 | -15,8 | -82,7 | -67,6 | -18,2 |
| Karşılama Oranı (%) | 61,9 | 67,4 | - | 60,1 | 66,0 | - |

Kaynak: TÜİK

dikkate alındığında, bu ülkelere yönelik ihracatın eski seviyelerine ulaşmasının zaman alacağı tahmin edilmektedir.



Not: % veriler geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre değişimi göstermektedir.

Avrupa Birliği'ne yapılan ihracat yılın ilk 10 ayında %11,7 arttı.

Avrupa Birliği ekonomilerindeki toparlanmanın istenilen düzeyde olmamasına ve talep koşullarının zayıf seyrine rağmen Ekim ayında Türkiye'nin bölgeye yaptığı ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre %8,1 oranında artmıştır. Yılın ilk on ayındaki artış ise %11,7 olmuştur. Böylece bu dönemde, Avrupa Birliği'nin Türkiye'nin toplam ihracatı içindeki payı 2013 yılının ilk on ayındaki %41,4 seviyesinden 2014 yılının ilk on ayında %43,8'e ulaşmıştır. Ülkeler itibarıyla bakıldığında, bu dönemde Almanya'ya yapılan ihracatın %14, İngiltere'ye yapılan ihracatın %15,9 arttığı görülmektedir. Ayrıca, ABD'ye yapılan ihracatın da bu dönemde %9 oranında artması dikkat çekmektedir.

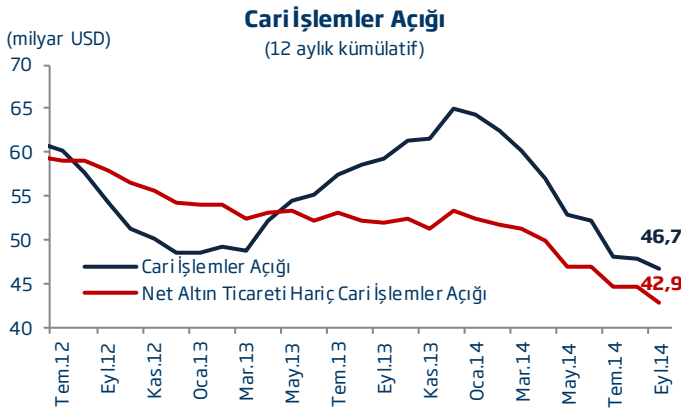
Beklentiler...

Dış ticaret verileri, Türkiye'nin önemli ihrac pazarları olan Rusya ve Irak'ta devam eden sorunlara rağmen Avrupa Birliği ve ABD'ye yapılan ihracattaki artışa bağlı olarak, toplam ihracat artışının büyük ölçüde korunduğuna işaret etmektedir.

TCMB'nin önceki aylarda gerçekleştirdiği faiz indirimlerinin gecikmeli etkileri paralelinde iç talepte gözlenebilecek canlanmanın ise önümüzdeki aylarda ithalatın artış eğilimine girmesine neden olabileceği düşünülmektedir. Bununla birlikte, petrol fiyatlarında son dönemde kaydedilen düşüşün iç talepteki canlanmadan kaynaklanabilecek ithalat artışını dengeleyeceği tahmin edilmektedir. Nitekim, petrol fiyatları global ekonomik büyümeye ilişkin artan endişelerin etkisiyle Haziran ayından bu yana yaklaşık %35 düşmüştür. Son olarak, OPEC'in üretim kotasını değiştirmemesi de petrol fiyatlarındaki düşüşü hızlandırmıştır.

Cari açığındaki daralma sürüyor.

Cari açık Eylül ayında 2,2 milyar USD ile piyasa beklentisinin (2,6 milyar USD) belirgin altında gerçekleşmiştir. Böylece yılın ilk dokuz ayı itibarıyla cari açık geçtiğimiz yılın aynı döneminde kıyasla %37,2 oranında azalarak 30,9 milyar USD'ye gerilemiştir. 12 aylık kümülatif cari açık da 46,7 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiştir. 12 aylık kümülatif cari açık Ekim 2011'de 76,8 milyar USD ile en yüksek değerine ulaşmıştı. Ayrıca, ödemeler dengesi istatistikleri, Eylül 2014 verileriyle birlikte ilk kez Altıncı Uluslararası Ödemeler Dengesi El Kitabı formatında yayımlanmaya başlanmıştır.



Cari açığındaki iyileşmeye en büyük katkıyı dış ticaret açığındaki daralma yapmaktadır. Nitekim, BDDK tarafından alınan önlemler ve TCMB'nin sıkı para politikalarının iç talebi sınırlaması paralelinde, ödemeler dengesi verilerine göre ithalat yılın ilk dokuz ayında bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %4,1 oranında azalmıştır. Aynı dönemde, Türkiye'nin başlıca ihracat pazarlarında devam eden sorunlara rağmen ihracat %6,6 oranında artmıştır. Ayrıca, parasal olmayan altın ticaretinin cari açık üzerindeki olumsuz etkisinin 2014 yılında önemli ölçüde ortadan kalktığı görülmektedir. Nitekim, 2013 yılının ilk dokuz aylık döneminde 9 milyar USD açık verilen söz konusu ticarete, 2014 yılının aynı döneminde sadece 1 milyar USD tutarında açık verilmiştir. Büyük çoğunluğunu turizm gelirlerinin oluşturduğu

hizmetler dengesinde verilen fazlanın da yılın ilk dokuz ayında geçen yılın aynı dönemine kıyasla %12,6 artması cari açığındaki daralmaya kayda değer katkı sağlamıştır.

Yılın ilk dokuz ayında net 13,6 milyar USD tutarında portföy yatırımı kaydedildi.

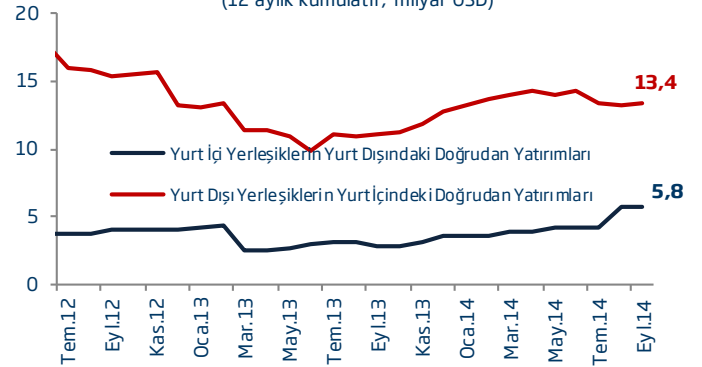
Cari açığın finansmanı içinde en büyük kalemi portföy yatırımları oluşturmaya devam etmektedir. Ağustos ayındaki sermaye çıkışının ardından, Eylül ayında net 1,4 milyar USD tutarında sermaye girişi kaydedilmiştir. Böylece, yılın ilk dokuz ayındaki toplam net portföy yatırımı girişi 13,6 milyar USD olmuştur.

Yılın ilk dokuz ayında yurt içine doğrudan yatırım girişi 9,1 milyar USD'ye ulaştı.

2014 yılının ilk dokuz ayında yurt içine doğrudan yatırım girişi geçtiğimiz yılın aynı dönemdeki 8,4 milyar USD seviyesinden 9,1 milyar USD'ye yükselmiştir. Türkiye ekonomisindeki yavaşlama eğilimine ve yakın coğrafyada artan jeopolitik risklere rağmen doğrudan yatırım girişinin artması olumlu değerlendirilmektedir. Aynı dönemde yurt içi yerleşiklerin yurt dışına yaptığı doğrudan yatırımlar da 2 milyar USD'den 4,2 milyar USD'ye yükselmiştir. Böylece, net doğrudan yatırım girişi geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla azalmıştır.

Net Doğrudan Yatırımlar

(12 aylık kümülatif, milyar USD)



Türkiye'ye Net Sermaye Girişlerinin Dağılımı

(12 aylık kümülatif, milyon USD)

Sermaye Girişlerinin Dağılımı

(%)

| | Aralık 2013 | Eylül 2014 | Aralık 2013 | Eylül 2014 |
|--|----------------|----------------|--------------|--------------|
| Cari İşlemler Dengesi | -65.034 | -46.731 | - | - |
| Toplam Net Yabancı Sermaye Girişi | 74.945 | 50.184 | 100,0 | 100,0 |
| -Doğrudan Yatırımlar | 9.196 | 7.671 | 12,3 | 15,3 |
| -Portföy Yatırımları | 23.692 | 18.239 | 31,6 | 36,3 |
| -Diğer Yatırımlar | 38.980 | 16.528 | 52,0 | 32,9 |
| -Net Hata ve Noksan | 3.170 | 7.799 | 4,2 | 15,5 |
| -Diğer | -93 | -53 | -0,1 | -0,1 |
| Rezervler⁽¹⁾ | -9.911 | -3.453 | - | - |

Not: Rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyecektir.

(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışını, (+) değer rezerv azalışını ifade etmektedir.

Kaynak: TCMB

Bankacılık sektörü yurt dışından fon sağlamaya devam ediyor.

Eylül ayında bankacılık sektörünün 3,2 milyar USD tutarında net kredi kullanıcısı olduğu görülmektedir. Yılın ilk dokuz ayı itibarıyla bankacılık sektörünün net kredi kullanımı 7,9 milyar USD olurken, bu tutarın 5,0 milyar USD'si uzun vadeli, 2,8 milyar USD'si kısa vadeli kredilerden oluşmaktadır. Banka dışı sektörler ise 3,1 milyar USD'si uzun vadeli olmak üzere yılın ilk dokuz ayında toplam 3,3 milyar USD tutarında yurtdışından net kredi kullanımı gerçekleştirmiştir. Bankaların ve banka dışı sektörlerin uzun vadeli borç çevirme oranları yılın ilk dokuz ayında sırasıyla %177 ve %119 olmuştur.

Yılın ilk dokuz ayında net hata ve noksan kaleminde 7,6 milyar USD giriş gerçekleşti.

Eylül ayında net hata noksan kalemi altında 321 milyon USD çıkış kaydedilmiştir. Yılın ilk dokuz ayı itibarıyla ise 7,6 milyar USD tutarında giriş kaydedilmiş ve söz konusu kalem cari açığın finansmanında önemli pay sahibi olmuştur. İlk dokuz ayda, rezerv varlıklarda 2,9 milyarlık artış sağlanmıştır.

Beklentiler

Türkiye'nin başlıca ihracat pazarlarında devam eden sorunlara rağmen ihracat artışının korunması ve iç talepte beklenen canlanmanın henüz gerçekleşmemiş olmasının ithalatı baskılaması paralelinde cari açığa iyileşmenin yılın ilk dokuz ayında devam ettiği görülmektedir. Bununla

birlikte, yılın geri kalan döneminde iç talebin canlanması halinde cari açığa iyileşme bir miktar ivme kaybedebilecektir. Öte yandan, son beş aylık dönemde yaklaşık %30 oranında gerileyen petrol fiyatlarının mevcut düşük seyrini koruması halinde, bu durumun cari açık üzerinde oluşabilecek yukarı yönlü baskıların dengelenmesine olanak verebileceği düşünülmektedir. 2013 yılsonunda %7,9 düzeyinde gerçekleşen cari açığın GSYH'ye oranının 2014 yılsonunda %5,7'ye kadar gerileyeceğini öngörüyoruz.

Fed'in faiz artırımı sürecine başlamakta aceleci davranmayacağı yönündeki görüşlerin ağırlık kazanması cari açığın finansmanı açısından olumlu değerlendirilmektedir. Ayrıca, ECB ve BoJ'un genişleyici yönde para politikalarını sürdürmesi de global likidite koşullarını olumlu yönde etkilemektedir.

| Ödemeler Dengesi | (milyon USD) | | | | |
|------------------------------------|---------------|-------------------------|----------------|--------------|-----------------------|
| | Eylül 2014 | Ocak-Eylül 2013 2014 | | % Değişim | 12 Aylık Kümülatif |
| Cari İşlemler Dengesi | -2.224 | -49.163 | -30.860 | -37,2 | -46.731 |
| Dış Ticaret Dengesi | -5.002 | -60.854 | -45.481 | -25,3 | -64.840 |
| Hizmetler Dengesi | 3.457 | 18.146 | 20.432 | 12,6 | 25.418 |
| Turizm (net) | 3.352 | 17.877 | 19.390 | 8,5 | 24.693 |
| Gelir Dengesi | -817 | -7.432 | -6.630 | -10,8 | -8.548 |
| Cari Transferler | 138 | 977 | 819 | -16,2 | 1.239 |
| Sermaye ve Finans Hesapları | 2.545 | 46.209 | 23.277 | -49,6 | 38.932 |
| Doğrudan Yatırımlar (net) | 609 | 6.438 | 4.913 | -23,7 | 7.671 |
| Portföy Yatırımları (net) | 1.443 | 19.013 | 13.560 | -28,7 | 18.239 |
| Varlıklar | 116 | 2.428 | -613 | - | -440 |
| Yükümlülükler | 1.327 | 16.585 | 14.173 | -14,5 | 18.679 |
| Hisse Senetleri | -408 | -326 | 1.583 | - | 2.751 |
| Borç Senetleri | 1.735 | 16.911 | 12.590 | -25,6 | 15.928 |
| Diğer Yatırımlar (net) | 47 | 30.214 | 7.762 | -74,3 | 16.528 |
| Varlıklar | -2.843 | 3.240 | -2.533 | - | -3.403 |
| Efektif ve Mevduat | -1.693 | 4.406 | -471 | - | -329 |
| Yükümlülükler | 2.890 | 26.974 | 10.295 | -61,8 | 19.931 |
| Ticari Krediler | 333 | 3.828 | -397 | - | 1.378 |
| Krediler | 2.234 | 13.870 | 10.175 | -26,6 | 18.099 |
| Bankacılık Sektörü | 3.154 | 14.781 | 7.885 | -46,7 | 14.738 |
| Bankacılık Dışı Sektörler | -768 | -416 | 3.270 | - | 4.716 |
| Mevduat | 290 | 8.742 | 81 | -99,1 | -28 |
| Yurtdışı Bankalar | 109 | 7.368 | -102 | - | -244 |
| Yabancı Para | -1.660 | 8.284 | -2.425 | - | -4.335 |
| Türk Lirası | 1.769 | -916 | 2.323 | - | 4.091 |
| Yurtdışı Kişiler | 522 | 2.871 | 2.169 | -24,5 | 2.705 |
| Rezerv Varlıklar (net) | 449 | -9.363 | -2.905 | -69,0 | -3.453 |
| Net Hata ve Noksan | -321 | 2.954 | 7.583 | 156,7 | 7.799 |

Kaynak: TCMB

Merkezi yönetim bütçesi Ocak-Ekim döneminde 14,9 milyar TL açık verdi.

Maliye Bakanlığı tarafından açıklanan verilere göre, Ekim ayında merkezi yönetim bütçe harcamaları bir önceki yılın aynı dönemine göre %12, bütçe gelirleri ise %13,8 oranında artış kaydetmiştir. Böylece, bütçe açığı geçtiğimiz yılın aynı ayındaki 3,2 milyar TL seviyesinden 3 milyar TL seviyesine gerilemiştir.

Yılın ilk 10 ayı itibarıyla ise, bütçe harcamalarının geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre %10,6 oranında yükseldiği görülürken, bu dönemde bütçe gelirlerindeki artış %8,6 ile daha düşük bir oranda gerçekleşmiştir. Bu çerçevede, geçtiğimiz yılın Ocak-Ekim döneminde 7,7 milyar TL olan bütçe açığının, 2014 yılında 14,9 milyar TL seviyesine ulaştığı görülmektedir. Böylece, bütçe açığı 24,4 milyar TL olan yıl sonu hedefinin %61,2'sine ulaşmıştır. Bu dönemde 30,3 milyar TL tutarında faiz dışı fazla verilmiştir.

Faiz harcamalarında artış...

Bütçe giderleri incelendiğinde, Ekim ayında faiz harcamalarındaki yıllık artışın %190,7 ile oldukça yüksek bir düzeyde gerçekleşmesi dikkat çekmektedir. Maliye Bakanlığı, faiz giderlerindeki bu artışın borç stokunun vade yapısına bağlı olarak ortaya çıkan dönemsel bir gerçekleşme olduğunu ve söz konusu giderlerin yılsonu hedefleri ile uyumlu bir seyir izlediğini belirtmiştir.

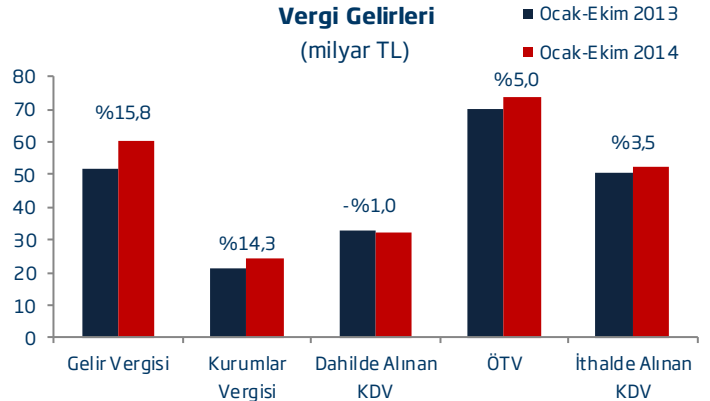
Ekim ayında bütçe harcamalarının artış kaydetmesinde, personel giderlerinin yanı sıra mal ve hizmet alım giderlerinin yükselmesinin de etkili olduğu görülmektedir. Öte yandan, Ekim ayında sağlık, emeklilik ve sosyal yardım giderlerinin yıllık bazda %23,5 oranında daralması, bütçe harcamalarındaki artışı sınırlandırmıştır. Bütçe giderleri genel olarak hedeflere uygun bir seyir izlerken, bütçeden Büyükşehir İlçe Belediyeleri'ne ayrılan payların yılsonu hedeflerini aştığı görülmektedir.

Ocak-Ekim döneminde ise faiz harcamaları bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %2,1 oranında azalırken, faiz dışı harcamalar %12,7 oranında artmıştır. Bu dönemde, faiz dışı giderler içerisinde en yüksek paya sahip olan cari transferler yıllık bazda %10,3 artış kaydederken, ikinci büyük kalem olan personel giderlerindeki yıllık artış %14,9 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Vergi gelirlerinde zayıf seyir...

Ekim ayında bütçe gelirlerinin seyrinde özellikle vergi dışı gelirlerdeki artış etkili olmuştur. 2014 yılında iktisadi faaliyetin

Vergi Gelirleri (milyar TL)



ılımlı bir seyir izlemesi vergi gelirlerindeki artışı sınırlandırmaktadır. Nitekim, Ekim ayında vergi gelirleri yıllık bazda %7,3 oranında yükselirken, hazine portföyü ve iştirak gelirleri 2,5 milyar TL ile geçtiğimiz yılın aynı dönemdeki tutarın yaklaşık 5 katına çıkmıştır. Vergi gelirlerinin alt kalemleri incelendiğinde ise, motorlu taşıtlardan alınan özel tüketim vergisi gelirlerinin Ekim ayında %63,2 oranında yükselmesi dikkat çekmektedir.

Ocak-Ekim dönemine bakıldığında, toplam bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %8,6 artış kaydederken, yılsonu hedefinin %82'sine ulaşmıştır. Bu dönemde vergi gelirleri incelendiğinde, dahilde alınan KDV gelirlerinin %1 oranında daraldığı, özel tüketim vergisinden elde edilen gelirlerin %5 ile sınırlı bir oranda artış kaydettiği görülmektedir. Söz konusu dönemde gelir vergisi ile kurumlar vergisinden elde edilen gelirlerin sırasıyla %15,8 ve %14,3 oranında artış kaydetmiştir.

Beklentiler...

Yılın ilk on ayına ilişkin merkezi yönetim bütçe verileri incelendiğinde, vergi gelirlerinin zayıf seyrinin yanı sıra faiz dışı harcamalardaki belirgin artış dikkat çekmektedir. Bununla birlikte, bütçe gelişmelerinin yılsonu hedefleri ile büyük ölçüde uyumlu olduğu görülmektedir.

Merkezi Yönetim Bütçesi

| | Ekim | | | Ocak-Ekim | | | 2014 Bütçe | | |
|------------------------|-------------|-------------|-------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|-----------------|
| | 2013 | 2014 | % Değişim | 2013 | 2014 | % Değişim | Hedefi | OVP Tahmini | Gerç./ Tah. (%) |
| Harcamalar | 33,2 | 37,2 | 12,0 | 327,7 | 362,6 | 10,6 | 436,4 | 448,4 | 80,9 |
| Faiz Harcamaları | 2,4 | 7,0 | 190,7 | 46,2 | 45,3 | -2,1 | 52,0 | 50,2 | 90,2 |
| Faiz Dışı Harcamalar | 30,8 | 30,2 | -1,9 | 281,5 | 317,3 | 12,7 | 384,4 | 398,2 | 79,7 |
| Gelirler | 30,0 | 34,2 | 13,8 | 320,1 | 347,7 | 8,6 | 403,2 | 424,0 | 82,0 |
| Vergi Gelirleri | 26,0 | 27,9 | 7,3 | 266,3 | 286,6 | 7,6 | 348,4 | 351,6 | 81,5 |
| Diğer Gelirler | 4,0 | 6,2 | 56,4 | 53,8 | 61,1 | 13,6 | 54,8 | 72,4 | 84,4 |
| Bütçe Dengesi | -3,2 | -3,0 | -5,0 | -7,7 | -14,9 | 94,9 | -33,3 | -24,4 | 61,2 |
| Faiz Dışı Denge | -0,8 | 4,0 | - | 38,6 | 30,3 | -21,4 | 18,7 | 25,8 | 117,6 |

Not: Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Kasım ayında TÜFE artışı beklentilerin altında...

Kasım ayında bir önceki aya göre TÜFE %0,18 oranında artış kaydederken, Yurt İçi ÜFE (Yİ-ÜFE) %0,97 oranında gerilemiştir. Reuters anketine göre piyasa TÜFE'nin %0,30 oranında artacağını bekliyordu. TCMB Beklenti Anketi'ne göre de piyasalar TÜFE'nin Kasım ayında %0,46 artış kaydetmesini beklemekteydi.

TÜFE'deki yıllık artış %9,15 düzeyinde gerçekleşti.

Kasım ayında beklentilerin altında artış kaydeden TÜFE'deki yıllık enflasyon baz etkisi nedeniyle %9,15 seviyesine yükselmiştir. Artış beklentisine karşın Kasım ayında gerileyen Yİ-ÜFE'deki yıllık enflasyon ise %8,36 ile 2014 yılının en düşük seviyesinde gerçekleşmiştir.

Ulaştırma fiyatlarında belirgin bir düşüş kaydedildi.

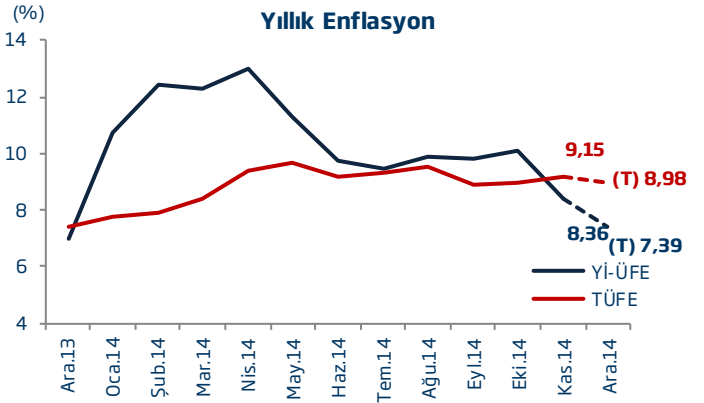
Ana harcama gruplarının gelişimi incelendiğinde, Kasım ayında ulaştırma grubu fiyatlarındaki gerilemenin TÜFE'nin beklentilerin altında gerçekleşmesinde etkili olduğu görülmektedir. Enerji fiyatlarındaki gerilemenin etkisiyle söz konusu grupta fiyatlar aylık bazda %1,79 düşerek enflasyon üzerinde aşağı yönlü 29 baz puanlık etkide bulunmuştur. Bu gelişmeye ek olarak, eğlence ve kültür grubu ile haberleşme fiyatlarındaki gerilemenin Kasım ayında enflasyonu toplam 6 baz puan düşürdüğü görülmektedir. Öte yandan bu dönemde, giyim ve ayakkabı grubu fiyatlarında gözlenen mevsimsel artış enflasyona 31 baz puan katkı sağlamıştır. Yıl genelinde enflasyonun beklentilerin üzerinde bir seyir izlemesinde etkili olan gıda fiyatları ise Kasım ayında enflasyona 6 baz puan ile sınırlı bir düzeyde katkı yapmıştır.

Çekirdek enflasyon göstergeleri yatay bir seyir izledi.

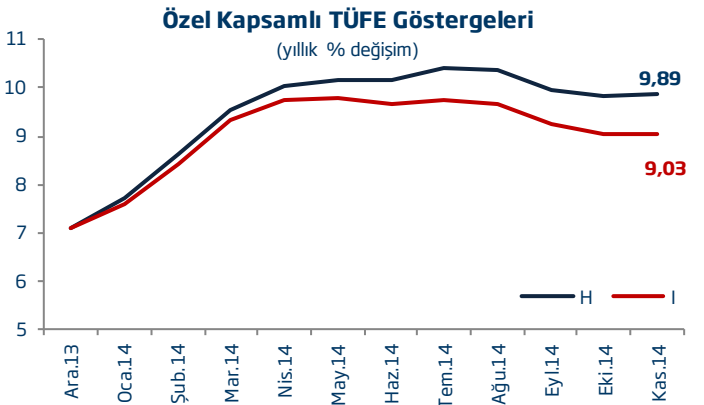
Kasım ayında mevsimsel ürün fiyatlarındaki gelişmelerin enflasyonu yukarı yönlü etkilediği görülmektedir. Nitekim, mevsimlik ürünler hariç tutulduğunda TÜFE aylık bazda %0,05 oranında gerilemektedir. Öte yandan, Kasım ayında enflasyonun seyrini önemli ölçüde etkileyen enerji fiyatları hariç tutulduğunda aylık enflasyon %0,44 düzeyine yükselmektedir. Bu çerçevede, TCMB'nin yakından takip ettiği ve enerji fiyatlarını da içermeyen H ve I endekslerindeki yıllık artışlar sırasıyla %9,89 ve %9,03 seviyesinde gerçekleşerek yatay bir seyir izlemiştir.

Yİ-ÜFE'deki yıllık artış %8,36'ya geriledi.

Yıl içinde %13 düzeyine kadar yükselen Yİ-ÜFE'deki yıllık artış, Kasım ayında enerji fiyatlarının gerilemesine bağlı olarak %8,36 olmuştur. Endeksi oluşturan alt sektörler incelendiğinde, genel olarak fiyatların Kasım ayında aşağı yönlü bir seyir izlediği görülmektedir. Bu dönemde petrol ürünleri, elektrik, gaz üretim ve dağıtım ve ana metal sektörlerindeki fiyat gelişmeleri Yİ-ÜFE'deki gerilemede belirleyici olmuştur. Nitekim söz konusu gruplara ilişkin fiyatlardaki düşüş, Yİ-ÜFE'deki aylık düşüşe 64 baz puan katkı sağlamıştır.

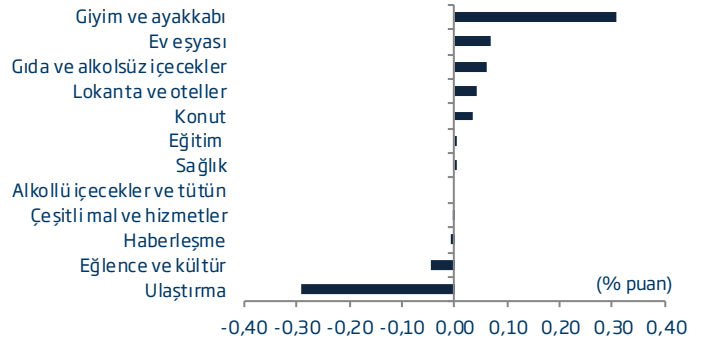


(T) Tahmin



H: İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler, tütün ürünleri ile altın hariç endeks
I: Enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içkiler ile tütün ürünleri ve altın hariç endeks

Ana Harcama Gruplarının Aylık Bazda TÜFE'ye Katkıları



Beklentiler

Aralık ayında, enerji fiyatlarının mevcut düşük seyri ile giyim ve ayakkabı grubu fiyatlarında mevsimsel faktörler paralelinde beklenen gerileme eğiliminin TÜFE'nin seyrinde belirleyici olacağını tahmin ediyoruz. Bu çerçevede, Aralık ayında TÜFE ve ÜFE'nin sırasıyla %0,30 ve %0,20 oranında artacağını tahmin ediyoruz. Yıl sonu itibarıyla TÜFE'deki yıllık artışın ise %9 civarında gerçekleşeceğini öngörüyoruz.

Kaynak: TÜİK

TCMB, Kasım ayı toplantısında politika faiz oranında değişiklik yapmadı.

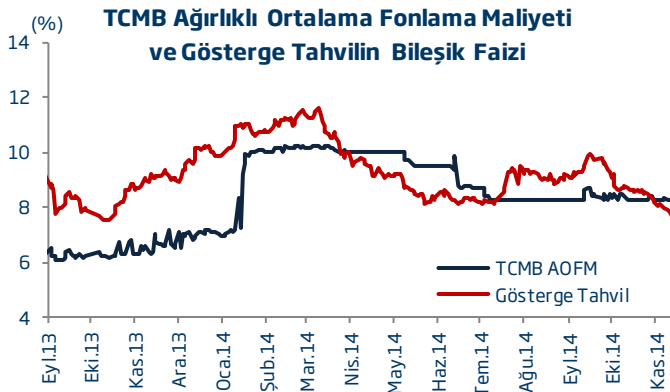
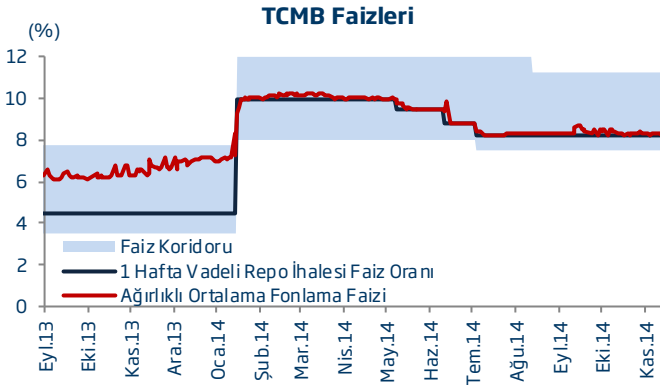
TCMB, 20 Kasım'da gerçekleştirdiği Para Politikası Kurulu toplantısında 1 hafta vadeli repo ihale faiz oranını %8,25, gecelik borçlanma faiz oranını %7,5, borç verme faiz oranını da %11,25 seviyesinde bırakarak faiz oranlarında değişikliğe gitmemiştir.

TCMB toplantı sonrasında yaptığı açıklamada, sıkı para politikası duruşunun ve alınan makroihtiyati önlemlerin etkisiyle kredi büyüme hızlarının makul düzeylerde seyrettiğini, iç talebin ise büyümeye daha fazla katkı sağlamaya başladığını ifade etmiştir. Gıda fiyatlarındaki yüksek seyrin enflasyon görünümündeki iyileşmeyi geciktirdiğini belirten TCMB, başta petrol olmak üzere emtia fiyatlarındaki aşağı yönlü seyrin ise önümüzdeki dönemde enflasyonda düşüş eğilimini destekleyeceğini açıklamıştır. Tüketici kredilerinin ılımlı seyrinin ve dış ticaret hadlerindeki olumlu gelişmelerin cari dengedeki iyileşmeyi destekleyebileceği de ifade edilmiştir.

TCMB, Finansal İstikrar Raporu'nu yayımladı.

TCMB, Kasım ayında 2014 yılının ikinci Finansal İstikrar Raporu'nu yayımlamıştır. Rapor'da, uygulanan makro ihtiyati tedbirlerin özellikle hanehalkının finansal varlık/yükümlülük dengesindeki kademeli iyileşmeye önemli katkı sağladığı belirtilmiştir. Hanehalkı varlıklarının tasarruf oranındaki yükseliş ve özellikle bireysel emeklilik fonlarındaki artış ile büyümesini sürdürdüğü ifade edilmiştir. Yükümlülük tarafında ise, bireysel kredi kartı ve taşıt kredilerinin büyümesinin kontrol altına alınmasına bağlı olarak hanehalkı borçluluğundaki artışın yavaşladığı vurgulanmıştır.

Reel sektöre ilişkin gelişmeler incelendiğinde ise, sektörün finansal yükümlülüklerinin GSYH'ye oranının özellikle yurt içi kaynaklı olarak artmaya devam ettiği not edilmiştir. TCMB, yurt içi yükümlülüklerdeki artışın TP kredilerden kaynaklandığını, YP kredi kullanımının ise görece zayıf seyrini sürdürdüğünü belirtmiştir. Raporda, reel sektörün yurt dışı yükümlülüklerinin GSYH'ye oranının da istikrarlı bir seyir izlediği, kısa vadeli finansal yükümlülüklerin yurt dışından sağlanan kaynaklar içerisindeki payının azalmasının borç sürdürülebilirliği açısından olumlu bir gelişme olduğu vurgulanmıştır.



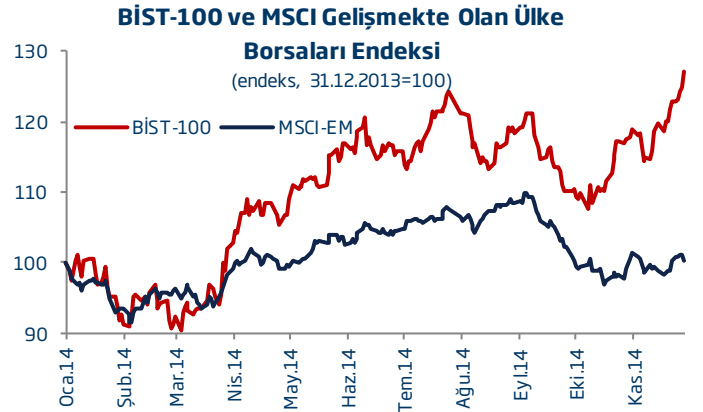
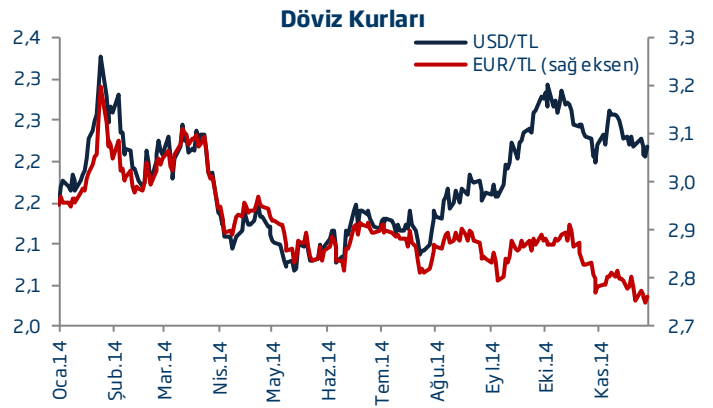
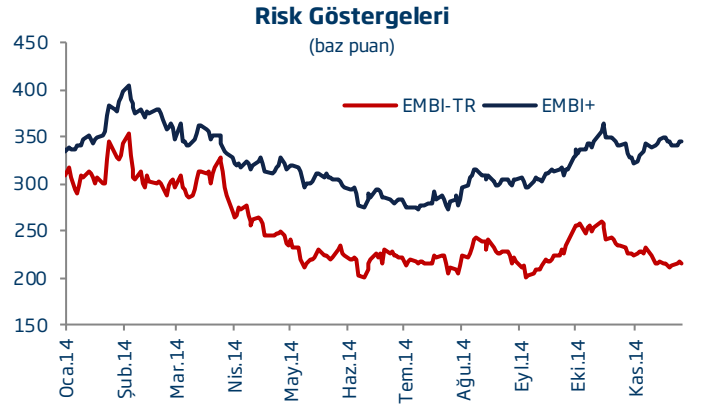
Kasım ayında Türkiye'ye yönelik risk algısı dalgalı bir seyir izledi.

Kasım ayı başında Ukrayna'daki çatışmaların yeniden başladığı haberlerinin gündeme gelmesi aralarında Türkiye'nin de yer aldığı gelişmekte olan ülkelere yönelik risk algısının bozulmasına neden olmuştur. Öte yandan, ABD'de açıklanan işgücü piyasalarına ilişkin olumlu veriler Fed'in faiz artırımına beklentilerden erken gidebileceği endişesinin yeniden gündeme gelmesine yol açmıştır. Bu çerçevede, Kasım ayının ilk haftasında Türkiye'nin risk göstergeleri yukarı yönlü bir seyir izlerken, TL Dolar karşısında değer kaybetmiş ve BİST-100 endeksinde hızlı değer kayıpları gözlenmiştir.

Takip eden dönemde ise, söz konusu endişeler bir miktar yatışırken, petrol fiyatlarındaki düşüşün devam etmesine bağlı olarak Türkiye'de cari açık ve enflasyonda iyileşme gerçekleşeceği beklentileri ön plana çıkmıştır. Bu çerçevede, piyasalarda TCMB'nin önümüzdeki dönemde faiz indirimine gidebileceğinden söz edilmeye başlanması Türkiye'ye yönelik risk iştahının yeniden artmasına neden olmuştur. Bunun sonucunda, Kasım ayının ikinci haftasından itibaren TL güçlenme eğilimi sergilerken, BİST-100 endeksi diğer gelişmekte olan ülke borsalarından olumlu yönde ayrışarak 85.000 puan seviyesinin üzerine çıkmıştır.

Tahvil bono piyasasında faiz oranları geriledi.

Kasım ayı başında yatay seyreden 2 yıl vadeli gösterge tahvilin faiz oranı da Türkiye'ye ilişkin beklentilerin iyileşmesi paralelinde artan risk iştahına bağlı olarak aşağı yönlü bir seyir izleyerek bir yılı aşkın sürenin en düşük düzeyine gerilemiştir. 2 yıl vadeli gösterge tahvilin faiz oranı 28 Kasım itibarıyla Ekim sonuna göre 100 baz puan, 2013 yılsonuna göre de 254 baz puan gerileyerek %7,56 seviyesinde gerçekleşmiştir.



Mevduat hacmi yılsonuna göre %6,6 arttı.

BDDK tarafından yayımlanan Haftalık Bülten verilerine göre, 21 Kasım 2014 itibarıyla toplam mevduat hacmi yılsonuna göre %6,6 oranında artarak 1.081 milyar TL düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu dönemde, TP mevduat hacmindeki artış %3,2 ile sınırlı bir düzeyde kalırken, 2014 yılı genelinde TL'de gözlenen değer kaybı nedeniyle YP mevduata olan ilginin arttığı göze çarpmaktadır. Nitekim, 2013 yıl sonuna göre %11,8 oranında artış kaydeden YP mevduat hacmi 21 Kasım itibarıyla 444,5 milyar TL'ye ulaşmıştır. YP mevduatın USD karşılığı ise bu dönemde %7,7 oranında genişlemiştir.

Kredi hacminde toparlanma devam ediyor...

Bankacılık sektöründe kredi hacmi 2013 yılsonuna göre %13,6 oranında genişleyerek 21 Kasım 2014 itibarıyla 1.209 milyar TL olmuştur. Bu dönemde, TL ve YP kredilerdeki artış sırasıyla %13,3 ve %14,4 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2014 yılında BDDK tarafından alınan önlemler çerçevesinde zayıf bir seyir izleyen tüketici kredilerindeki yıllık bazda yavaşlamanın TCMB'nin yaz aylarında gerçekleştirdiği faiz indirimlerinin de etkisiyle bir miktar ivme kaybettiği görülmektedir. 2013 yılsonundan bu yana tüketici kredileri %11,1 oranında artarken, bireysel kredi kartları bakiyesi %12,6 oranında daralmıştır. Bu dönemde, ticari ve kurumsal krediler ise %17,3 oranında artış kaydetmiştir.

Menkul kıymetler portföyü...

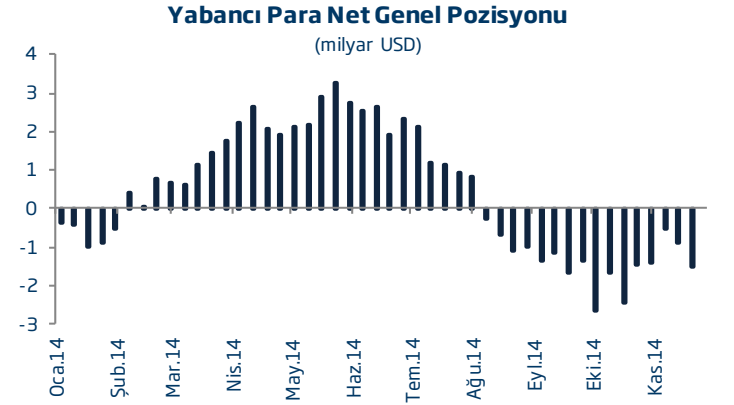
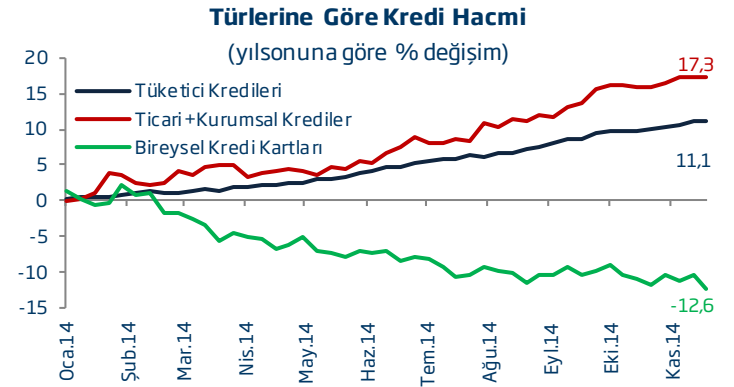
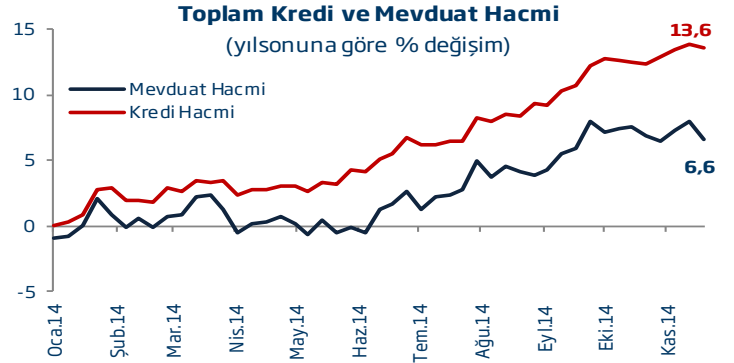
Bankacılık sektörünün menkul kıymet portföyü 21 Kasım 2014 itibarıyla yılsonuna göre %2,1 azalmıştır. Bu gelişmede, satılmaya hazır kamu borçlanma senetleri portföyündeki daralma etkili olmuştur.

Yabancı para net genel pozisyonu...

Yabancı para net genel pozisyonu 21 Kasım 2014 itibarıyla bilanço içi kalemlerde (-)45.477 milyon USD, bilanço dışında ise (+)43.962 milyon USD seviyesindedir. Böylece, bankacılık sektörü yabancı para net genel pozisyonu (-)1.515 milyon USD seviyesinde gerçekleşmiştir.

TCMB, ZK oranlarında ve ROK'ta teknik ayarlamalar yapılabileceğini belirtti.

TCMB, yayımladığı Finansal İstikrar Raporu'nda bankacılık sisteminin sağlıklı ve güçlü yapısını koruduğunu belirtmiştir. Raporda, sistemin faiz riskine olan duyarlılığının sınırlı olduğu belirtilirken, küresel piyasalardaki dalgalanmalara rağmen bankaların yurt dışı borçlarını yenilemekte sorun yaşamadığı ve yurt dışı kaynaklı olası YP likidite şoklarına karşı yeterli tampona sahip olduğu yönünde değerlendirme yapılmıştır. Raporda ayrıca, TCMB'nin önümüzdeki dönemde çekirdek dışı yükümlülüklerde de vadenin uzamasını teşvik edici yönde zorunlu karşılık oranlarının yeniden düzenlenmesinin ve rezerv opsiyonu katsayılarında teknik ayarlamalar yapmasının söz konusu olabileceğini ifade



edilmiştir. Bu çerçevede, döviz rezervlerinin kısa vadeli dış borçları karşılama oranında 2015 yılında kayda değer bir artış elde edilebileceği dile getirilmiştir.

ABD'de son dönemde açıklanan veriler büyümenin yılın üçüncü çeyreğinde ivme kazandığını ve işsizlik oranındaki gerilemenin de sürdüğünü göstermektedir. ABD'deki gelişmeler, Fed'in faiz artırımlarına başlaması için uygun zeminin oluşmaya başladığını gösterse de, küresel ekonomideki yavaşlama sinyallerine ek olarak petrol fiyatlarındaki gerilemenin enflasyon açısından aşağı yönlü bir risk oluşturması Fed'in faiz artırımlarında aceleci davranmayacağına işaret etmektedir.

ABD ekonomisindeki bu olumlu görünüme karşılık, Euro Alanı ekonomilerindeki sorunlar devam ederken, Japonya ekonomisi de yılın üçüncü çeyreğinde yeniden resesyona girmiştir. Bu çerçevede, ekonomilerini desteklemek amacıyla Euro Alanı ile Japonya'da merkez bankalarının genişleyici yönde para politikalarını sürdürmesi, küresel likidite koşullarında Fed kaynaklı yaşanabilecek bozulmayı dengeleyebilecek bir unsur olarak değerlendirilmektedir.

Küresel piyasalarda son dönemde öne çıkan diğer bir gelişme ise, büyümeye ilişkin endişeler paralelinde petrol ve diğer emtia fiyatlarında gözlenen hızlı düşüştür. Söz konusu gelişme doğal kaynak ihracatçısı ülkeler açısından olumsuz bir görünüme işaret ederken, Türkiye gibi net enerji ithalatçısı ülkelerin dış dengelerini olumlu yönde etkilemektedir.

Türkiye'nin önemli ihrac pazarlarındaki sorunlara rağmen ihracat artışının korunmasının ve iç talepte beklenen canlanmanın henüz gerçekleşmemiş olmasının ithalatı baskılaması paralelinde cari açığı iyileşmenin devam ettiği görülmektedir. Önümüzdeki dönemde de iç talepte beklenen nispi canlanmanın cari açık üzerinde yaratabileceği baskın, petrol fiyatlarındaki düşüş ile dengelenebileceği düşünülmektedir. Hedefin oldukça üzerinde seyreden enflasyonun da önümüzdeki aylarda petrol fiyatlarındaki düşüş ve baz etkisine bağlı olarak gerileyeceği tahmin edilmektedir.

Tahminlerimiz (%)

| | 2013 (G) | 2014 |
|----------------|----------|------|
| Büyüme | 4,1 | 3,4 |
| Cari Açık/GSYH | 7,9 | 5,0 |
| Enflasyon | 7,4 | 9,0 |
| DİBS Faizi* | 7,6 | 9,8 |

(*) İhalelerde oluşan yıllık ortalama bileşik faiz

(G) Gerçekleşme

Faiz ve enflasyon tahminleri dönem sonuna ilişkindir.

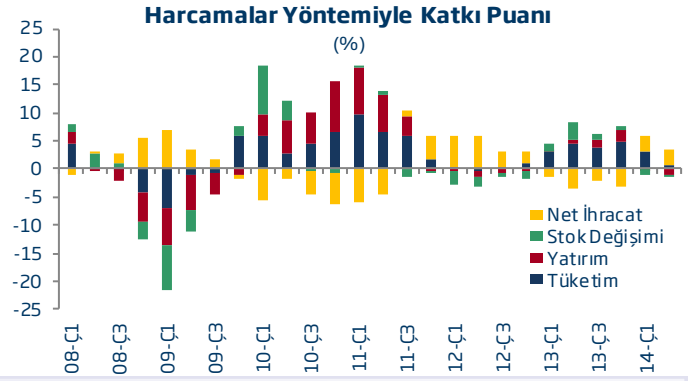
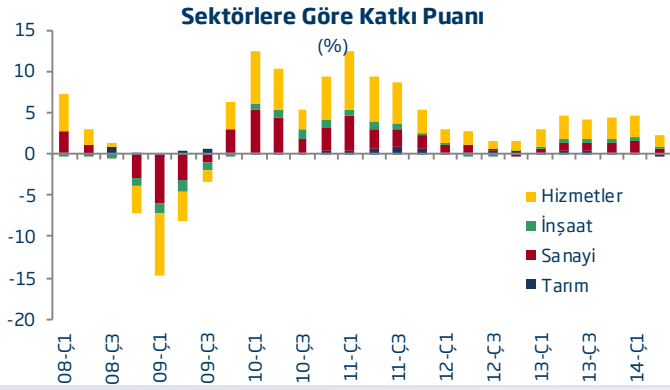
Diğer Periyodik Yayınlarımız

Piyasa Günlüğü

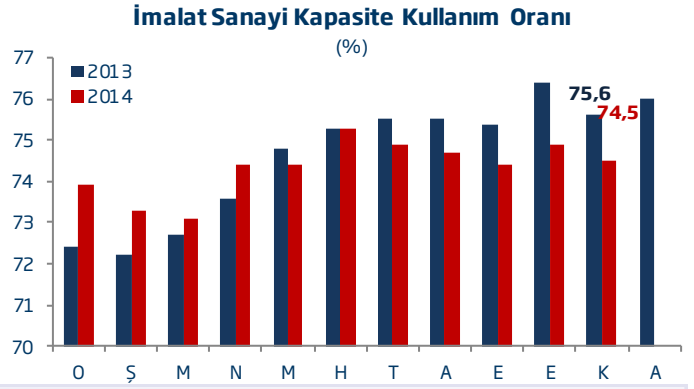
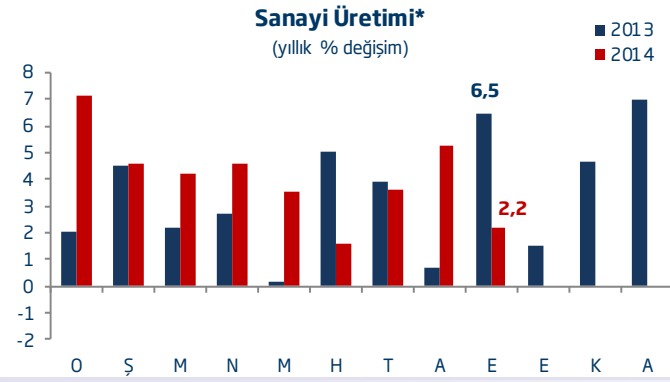
Haftalık Ekonomi ve Finans Bülteni

Bütün yayınlarımıza <http://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

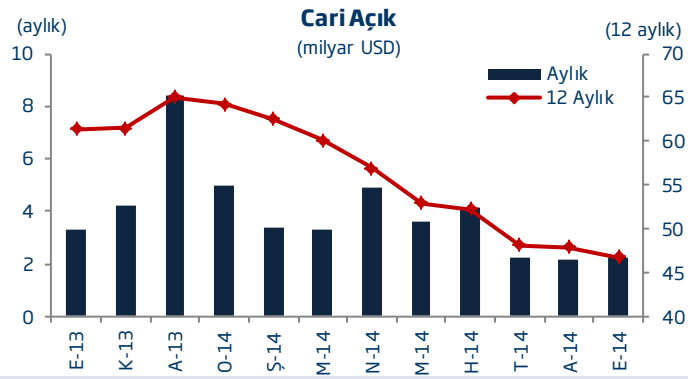
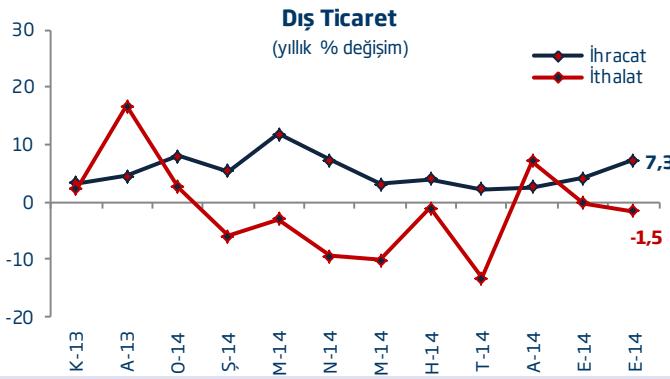
Büyüme



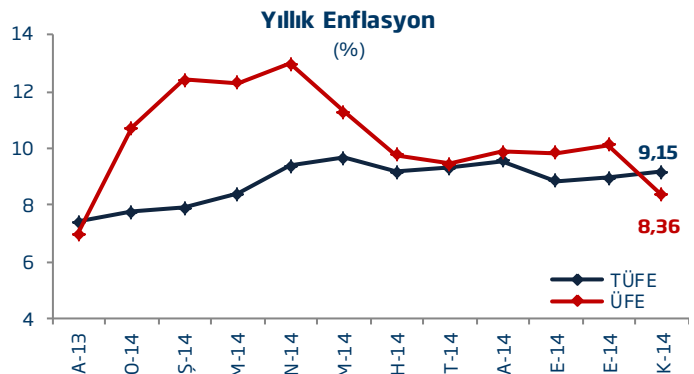
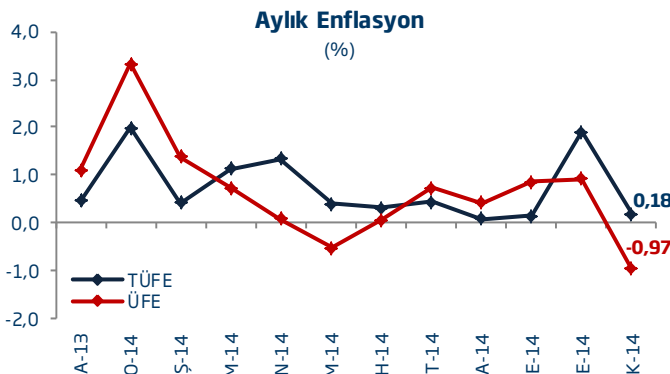
Sınai Üretim ve Kapasite Kullanım Oranı



Dış Ticaret ve Ödemeler Dengesi



Enflasyon

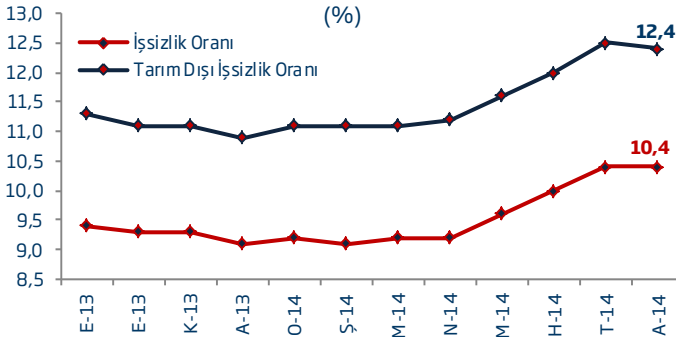


(*) Takvim etkisinden arındırılmış verilere göre.

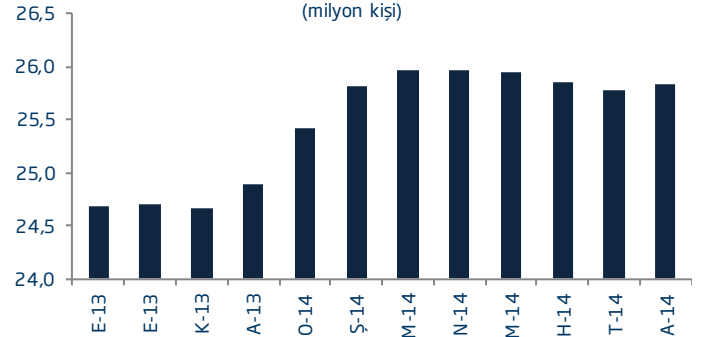
Kaynak: TÜİK, TCMB

İşgücü Piyasaları

Mevsimsellikten Arındırılmış İşsizlik Oranları (%)



Mevsimsellikten Arındırılmış İstihdam (milyon kişi)

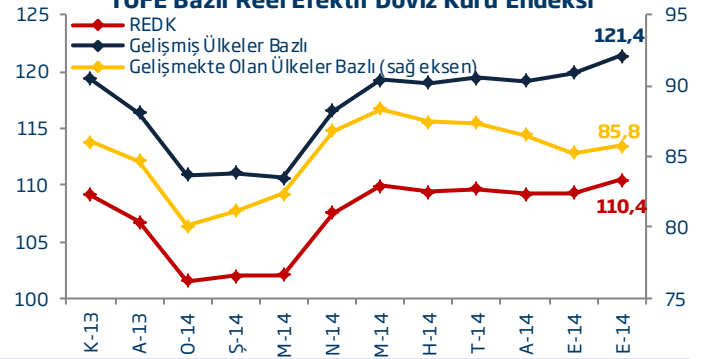


Döviz

Döviz Sepeti

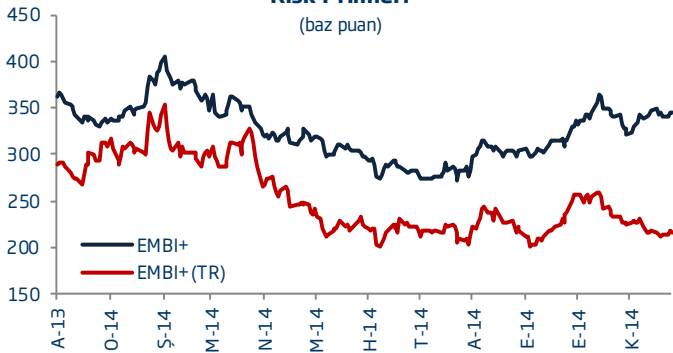


TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru Endeksi

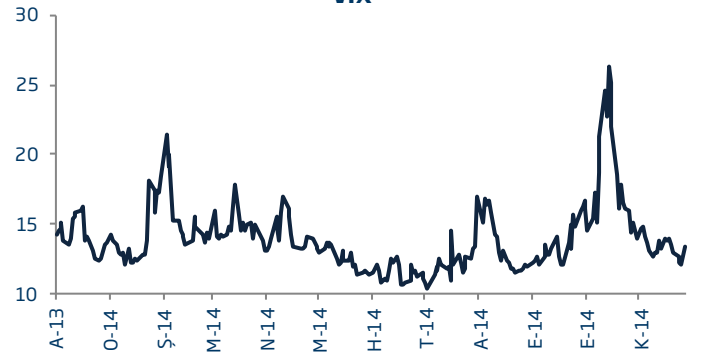


Risk Göstergeleri

Risk Primleri (baz puan)

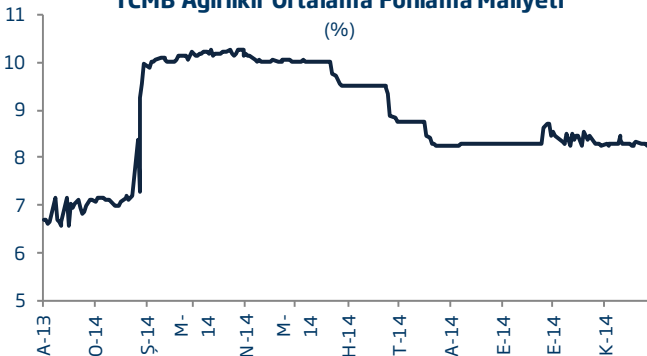


VIX



Faizler

TCMB Ağırlıklı Ortalama Fonlama Maliyeti (%)

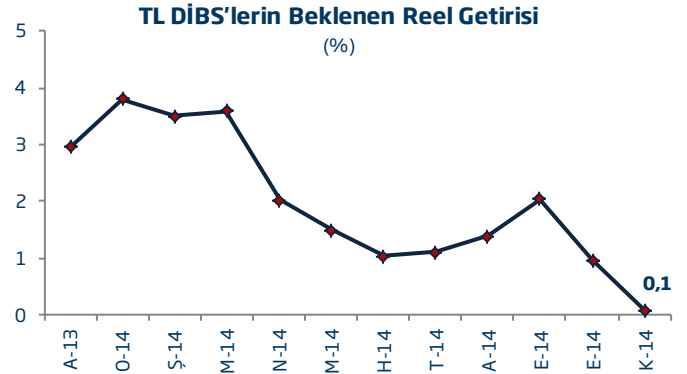
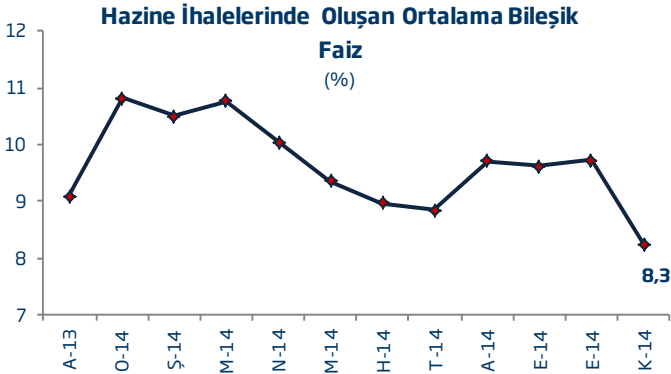


Gösterge Tahvilin Bileşik Faizi (%)

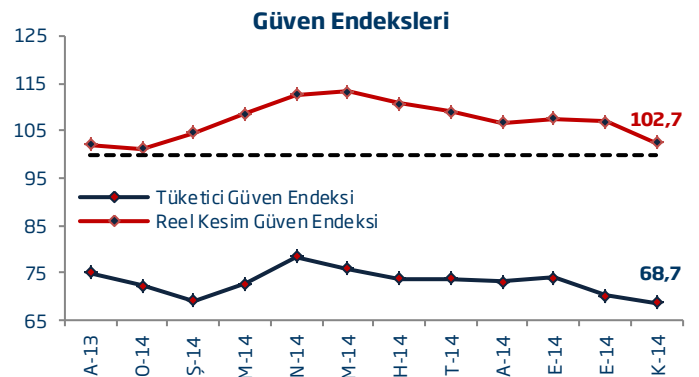
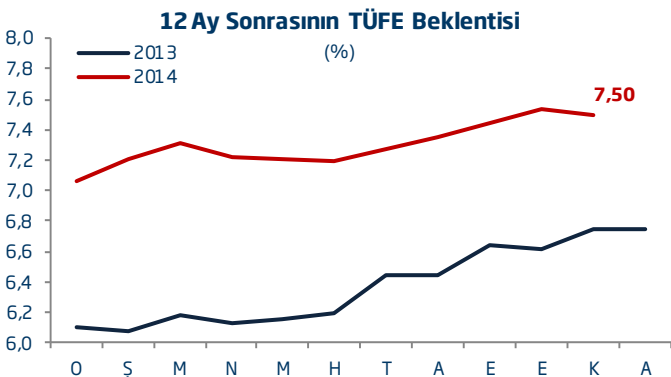
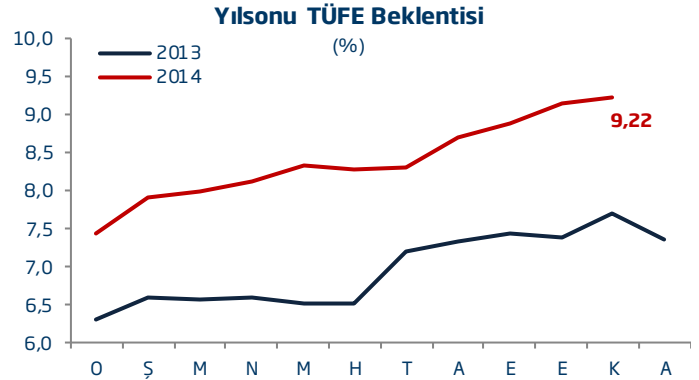
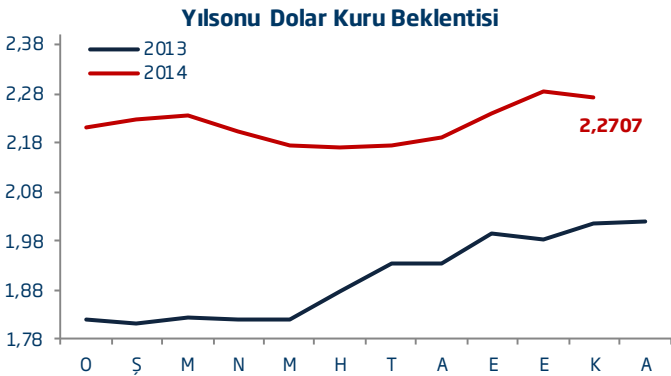
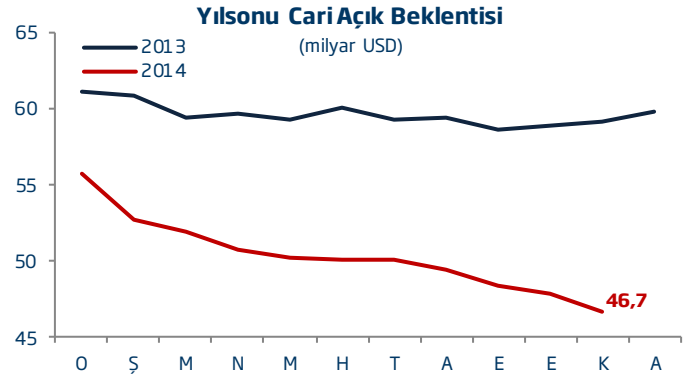
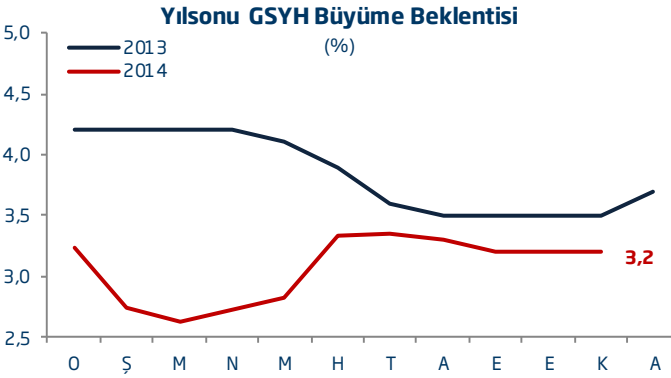


Kaynak: TÜİK, TCMB, JP Morgan, Reuters, Borsa İstanbul

Bono-Tahvil



Beklenti Anketi ve Diğer Öncü Göstergeler



Kaynak: Hazine Müsteşarlığı, Borsa İstanbul, TCMB, İktisadi Araştırmalar Bölümü

Makroekonomik Göstergeler

| Büyüme | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 14-Ç1 | 14-Ç2 | 14-Ç3 |
|---|--------------|--------------|---------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| GSYH (milyar USD) | 616,7 | 731,6 | 774,0 | 786,3 | 821,9 | 807,5* | 797,5* | - |
| Büyüme Oranı (%) | -4,8 | 9,2 | 8,8 | 2,1 | 4,1 | 4,7 | 2,1 | - |
| Enflasyon (%) | | | | | | Eyl.14 | Eki.14 | Kas.14 |
| TÜFE (yıllık) | 6,53 | 6,40 | 10,45 | 6,16 | 7,40 | 8,86 | 8,96 | 9,15 |
| ÜFE (yıllık) | 5,93 | 8,87 | 13,33 | 2,45 | 6,97 | 9,84 | 10,10 | 8,36 |
| Mevsimsellikten Arındırılmış İşgücü Piyasası Verileri | | | | | | Haz.14 | Tem.14 | Ağu.14 |
| İşsizlik Oranı (%) | 11,9 | 10,0 | 8,5 | 8,8 | 9,1 | 10,0 | 10,4 | 10,4 |
| İstihdam (bin kişi) | 21.413 | 22.631 | 23.496 | 24.483 | 24.889 | 25.852 | 25.782 | 25.835 |
| Döviz Kurları | | | | | | Eyl.14 | Eki.14 | Kas.14 |
| TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru | 116,6 | 125,5 | 109,4 | 117,9 | 106,7 | 109,3 | 110,4 | - |
| USD/TL | 1,5057 | 1,5460 | 1,9065 | 1,7826 | 2,1343 | 2,2789 | 2,2171 | 2,2149 |
| EUR/TL | 2,1603 | 2,0491 | 2,4592 | 2,3517 | 2,9365 | 2,8914 | 2,7902 | 2,7644 |
| Döviz Sepeti (0,5*EUR+0,5*USD) | 1,8330 | 1,7976 | 2,1829 | 2,0672 | 2,5354 | 2,5852 | 2,5037 | 2,4897 |
| Dış Ticaret Dengesi ⁽¹⁾ (milyar USD) | | | | | | Ağu.14 | Eyl.14 | Eki.14 |
| İhracat | 102,1 | 113,9 | 134,9 | 152,5 | 151,8 | 157,3 | 157,9 | 158,8 |
| İthalat | 140,9 | 185,5 | 240,8 | 236,5 | 251,7 | 243,9 | 243,9 | 243,6 |
| Dış Ticaret Dengesi | -38,8 | -71,7 | -105,9 | -84,1 | -99,9 | -86,5 | -86,0 | -84,8 |
| Karşılama Oranı (%) | 72,5 | 61,4 | 56,0 | 64,5 | 60,3 | 64,5 | 64,7 | 65,2 |
| Ödemeler Dengesi ⁽¹⁾ (milyar USD) | | | | | | Tem.14 | Ağu.14 | Eyl.14 |
| Cari İşlemler Dengesi | -12,0 | -45,3 | -75,1 | -48,5 | -65,0 | -48,2 | -47,9 | -46,7 |
| Sermaye ve Finans Hesapları | 9,0 | 44,5 | 65,9 | 47,4 | 61,9 | 35,4 | 36,9 | 38,9 |
| Doğrudan Yatırımlar (net) | 7,1 | 7,6 | 13,8 | 9,2 | 9,2 | 9,1 | 7,5 | 7,7 |
| Portföy Yatırımları (net) | 0,2 | 16,1 | 22,0 | 40,8 | 23,7 | 22,6 | 19,0 | 18,2 |
| Diğer Yatırımlar (net) | 1,9 | 33,6 | 28,4 | 18,3 | 39,0 | 10,4 | 15,1 | 16,5 |
| Rezerv Varlıklar (net) | -0,1 | -12,8 | 1,8 | -20,8 | -9,9 | -6,7 | -4,5 | -3,5 |
| Net Hata ve Noksan | 3,0 | 0,8 | 9,1 | 1,1 | 3,2 | 12,8 | 11,0 | 7,8 |
| Cari İşlemler Açığı/GSYH | -1,9 | -6,2 | -9,7 | -6,2 | -7,9 | - | - | - |
| Bütçe Gerçekleşmeleri ⁽²⁾⁽³⁾ (milyar TL) | | | | | | Ağu.14 | Eyl.14 | Eki.14 |
| Harcamalar | 268,2 | 294,4 | 314,6 | 361,9 | 408,2 | 285,9 | 325,4 | 362,6 |
| Faiz Harcamaları | 53,2 | 48,3 | 42,2 | 48,4 | 50,0 | 33,6 | 38,3 | 45,3 |
| Faiz Dışı Harcamalar | 215,0 | 246,1 | 272,4 | 313,5 | 358,2 | 252,2 | 287,2 | 317,3 |
| Gelirler | 215,5 | 254,3 | 296,8 | 332,5 | 389,7 | 283,2 | 313,5 | 347,7 |
| Vergi Gelirleri | 172,4 | 210,6 | 253,8 | 278,8 | 326,2 | 232,4 | 258,7 | 286,6 |
| Bütçe Dengesi | -52,8 | -40,1 | -17,8 | -29,4 | -18,5 | -2,7 | -11,9 | -14,9 |
| Faiz Dışı Denge | 0,4 | 8,2 | 24,4 | 19,0 | 31,4 | 30,9 | 26,3 | 30,3 |
| Bütçe Dengesi/GSYH | -5,5 | -3,6 | -1,4 | -2,1 | -1,2 | - | - | - |
| Merkezi Yönetim Toplam Borç Stoku (milyar TL) | | | | | | Ağu.14 | Eyl.14 | Eki.14 |
| İç Borç Stoku | 330,0 | 352,8 | 368,8 | 386,5 | 403,0 | 407,4 | 408,2 | 411,1 |
| Dış Borç Stoku | 111,5 | 120,7 | 149,6 | 145,7 | 182,8 | 186,0 | 194,9 | 188,6 |
| Toplam Borç Stoku | 441,5 | 473,6 | 518,4 | 532,2 | 585,8 | 593,4 | 603,2 | 599,7 |

(1) 12 aylık kümülatif

(2) Yılbaşından itibaren kümülatif

(3) Veriler Merkezi Yönetim Bütçesi'ne göredir.

(*) Yıllıklandırılmış

Kaynak: TÜİK, TCMB, Hazine Müsteşarlığı, Maliye Bakanlığı, Reuters

BDDK TARAFINDAN AÇIKLANAN AYLIK BÜLTEN VERİLERİNE GÖRE BANKACILIK SEKTÖRÜ

| (Milyar TL) | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | Eyl.14 | Eki.14 Değişim ⁽¹⁾ | |
|--------------------------------------|--------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|-------------------------------|-------------|
| AKTİF TOPLAMI | 834,0 | 1006,7 | 1217,7 | 1370,7 | 1732,4 | 1929,7 | 1916,4 | 10,6 |
| Krediler | 392,6 | 525,9 | 682,9 | 794,8 | 1047,4 | 1187,3 | 1182,6 | 12,9 |
| TP Krediler | 288,2 | 383,8 | 484,8 | 588,4 | 752,7 | 847,9 | 850,1 | 12,9 |
| Pay (%) | 73,4 | 73,0 | 71,0 | 74,0 | 71,9 | 71,4 | 71,9 | - |
| YP Krediler | 104,4 | 142,1 | 198,1 | 206,4 | 294,7 | 339,4 | 332,5 | 12,8 |
| Pay (%) | 26,6 | 27,0 | 29,0 | 26,0 | 28,1 | 28,6 | 28,1 | - |
| Takipteki Alacaklar | 21,9 | 20,0 | 19,0 | 23,4 | 29,6 | 35,7 | 36,6 | 23,6 |
| Takipteki Alacaklar Oranı (%) | 5,3 | 3,7 | 2,7 | 2,9 | 2,8 | 2,9 | 3,0 | - |
| Menkul Değerler | 262,9 | 287,9 | 285,0 | 270,0 | 286,7 | 297,2 | 294,5 | 2,7 |
| PASİF TOPLAMI | 834,0 | 1006,7 | 1217,7 | 1370,7 | 1732,4 | 1929,7 | 1916,4 | 10,6 |
| Mevduat | 514,6 | 617,0 | 695,5 | 772,2 | 945,8 | 1020,1 | 1012,6 | 7,1 |
| TP Mevduat | 341,4 | 433,5 | 460,0 | 520,4 | 594,1 | 622,2 | 609,3 | 2,6 |
| Pay (%) | 66,3 | 70,3 | 66,1 | 67,4 | 62,8 | 61,0 | 60,2 | - |
| YP Mevduat | 173,2 | 183,5 | 235,5 | 251,8 | 351,7 | 397,9 | 403,3 | 14,7 |
| Pay (%) | 33,7 | 29,7 | 33,9 | 32,6 | 37,2 | 39,0 | 39,8 | - |
| İhraç Edilen Menkul Kıymetler | 0,1 | 3,1 | 18,4 | 37,9 | 60,6 | 82,9 | 86,2 | 42,3 |
| Bankalara Borçlar | 86,1 | 122,4 | 167,4 | 173,4 | 254,2 | 282,6 | 282,1 | 10,9 |
| Repodan Sağlanan Fonlar | 60,7 | 57,5 | 97,0 | 79,9 | 119,1 | 133,5 | 125,9 | 5,7 |
| ÖZKAYNAKLAR TOPLAMI | 110,9 | 134,5 | 144,6 | 181,9 | 193,7 | 219,1 | 224,2 | 15,7 |
| Net Dönem Kârı/Zararı | 20,2 | 22,1 | 19,8 | 23,5 | 24,7 | 18,7 | 20,8 | - |
| RASYOLAR (%) | | | | | | | | |
| Krediler/Aktifler | 47,1 | 52,2 | 56,1 | 58,0 | 60,5 | 61,5 | 61,7 | - |
| Menkul Kıymet/Aktifler | 31,5 | 28,6 | 23,4 | 19,7 | 16,6 | 15,4 | 15,4 | - |
| Mevduat/Pasifler | 61,7 | 61,3 | 57,1 | 56,3 | 54,6 | 52,9 | 52,8 | - |
| Mevduat/Krediler | 131,1 | 117,3 | 101,8 | 97,2 | 90,3 | 85,9 | 85,6 | - |
| Sermaye Yeterliliği (%) | 20,6 | 19,0 | 16,6 | 17,9 | 15,3 | 15,9 | 16,4 | - |

(1) Yılısonuna göre % değişim



YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.
